

Civilinė byla Nr. 2-57-328/2017
(Proceso Nr. 2-06-3-06037-2014-4)
Procesinio sprendimo kategorijos: 2.6.9.2;
2.6.10.1; 2.6.10.2.1; 2.6.10.2.2; 2.6.10.2.4.1;
2.6.10.5.2.1; 2.6.10.9; 3.1.7.6; 3.1.7.11;
3.1.7.13; 3.2.6.1.



KLAIPĖDOS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2017 m. rugsėjo 6 d.

Klaipėda

Klaipėdos miesto apylinkės teismo teisėja Dalė Žukauskienė, sekretoriaujant Violetai Žalienei, dalyvaujant ieškovės Edmondos Karpavičienės ir trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ atstovui advokatui Vaidotui Rutavičiui, trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ vadovui Gintarui Vaičiūnui, trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ atstovams vadovui Antanui Jastremskui, advokatui Olegui Drobitko (Oleg Drobitko), atsakovės akcinės bendrovės „Klaipėdos laivų remontas“ atstovui advokatui Arūnui Žliobai, atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „VLL Group“ ir trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, uždarnosios akcinės bendrovės „Jūrmazgė“ atsakovui advokatui Raimondui Kivyliui, atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „VLL Group“ vadovui Michailui Kobzevui, trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, uždarnosios akcinės bendrovės „Jūrmazgė“ vadovui Ričardui Daujotui, trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, akcinės draudimo bendrovės „Gjensidige“ atstovui advokatui Renaldui Baliūčiui,

žodinio proceso tvarka viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės Edmondos Karpavičienės ieškinį (patikslintą) atsakovėms akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, akcinė draudimo bendrovė „Gjensidige“ (buvęs pav. UAB DK „PZU Lietuva“), Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacija, biudžetinė įstaiga Lietuvos kariuomenė, uždaroji akcinė bendrovė „Jūrmazgė“, uždaroji akcinė bendrovė „Edvitika“, tretieji asmenys, pareiškiantys savarankiškus reikalavimus, uždaroji akcinė bendrovė „Savas“, uždaroji akcinė bendrovė „Quali Tech ir Antanina“, atsakovės akcinės bendrovės „Klaipėdos laivų remontas“ priešieškinį ieškovei Edmondai Karpavičienei dėl be pagrindo įgytų pinigų priteisimo, trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ ieškinį (patikslintą), trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Sava“ ieškinį (patikslintą) atsakovėms akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo.

Teismas

nustatė:

teisme nagrinėjama po apeliacijos grįžusi pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo civilinė byla pagal ieškovės Edmondos Karpavičienės ieškinį atsakovėms akcinei bendrovei (toliau – AB) „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo, ir atsakovės priešieškinį ieškovei dėl be pagrindo įgytų pinigų priteisimo. Byloje savarankiškus reikalavimus atsakovėms AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo taip pat pareiškė tretieji asmenys UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“.

Ieškovė Edmonda Karpavičienė 2014 m. spalio 14 d., 2014 m. gruodžio 23 d. patikslintu ieškiniu (t. 1, b. l. 117-122, t. 2., b. l. 29-35), kuris 2016 m. rugsėjo 12 d. pareiškimu patikslintas, prašo solidariai iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“, UAB „VLL Group“ priteisti ieškovei 23882,84 Eur (8246267 Lt) žalos atlyginimo, 5 proc. metinių palūkanų nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas.

Ieškovė procesiniuose dokumentuose nurodė, jog jai nuosavybės teise priklauso laivas „Autrimpas“, reg. Nr. LTU-515. Ieškovė 2012 m. balandžio 12 d. sutartimi laivą išnuomojo Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacijai, kuri 2012 m. gegužės 1 d. sudarė Pramoginio laivo aptarnavimo paslaugų sutartį su UAB „Klaipėdos pilies uostas“ dėl laivo aptarnavimo paslaugų suteikimo. Šios sutarties 2.1.1. punkte numatyta, jog UAB „Klaipėdos pilies uostas“ skiria laivui švartavimo vietą AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje ir Pilies akvatorijoje prie pontoninės krantinės, patalpoje be šildymo arba laikant krante aikštelėje. 2012 m. gruodžio 18 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje atliekant dažymo darbus remontuojamame laive buvo apipurkšti 4 pramoginiai laivai, tarp kurių ir ieškovės laivas. Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ buvo su UAB DK „PZU Lietuva“ sudariusi bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Ieškovės laivo apipurškimas pripažintas draudžiamuoju įvykiu, draudimo bendrovės ekspertas nustatė neginčijamą laivo apgadavimo nuostolį 41194,15 Lt (30490,76 Lt neginčijama draudimo išmoka ir 10703,39 Lt proporcinga nuostolio dydžiui besąlyginė išskaita). Pažymėjo, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ besąlyginės išmokos sumą ieškovei apmokėjo po 2013 m. rugsėjo 16 d. jos pretenzijos. Siekiant pašalinti dėl apipurškimo dažais atsiradusius jachtos sugadinimus/pažeidimus, ieškovė sudarė sutartį dėl jachtos remonto darbų, atliekamų remonto darbų kaina sudarė 123656,82 Lt. Nurodė, jog tokio dydžio žalą realiai patyrė ieškovė. Ieškovei AB „Klaipėdos laivų remontas“ sumokėjo 10703,39 Lt, o draudimo bendrovė – 30490,76 Lt, todėl neatlyginta patirta žala sudaro 82462,67 Lt. Kadangi atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami dažymo darbai, kurių metu nebuvo užtikrinta šalia esančių laivų apsauga ir jie buvo apipurkšti dažais, ieškovė patyrė žalą, žala atsirado būtent dėl laivo apipurškimo dažais, o atsakovės kaltė preziumuojama, mano esant visas būtinas sąlygas AB „Klaipėdos laivų remontas“ civilinei atsakomybei kilti, atsakovė atsakinga už padarytą žalą ir privalo ją atlyginti (t.1, b. l. 17-20). Vėliau teismui pateiktuose procesiniuose dokumentuose ieškovė patikslino, jog 2012 m. gruodžio 7 d. Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacijos direktorius nuvykęs į AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritoriją pamatė, jog laivas „Autrimpas“ apipurškstas dažais. Pažymėjo, jog 2012 m. rudenį buvo atliekami Lietuvos kariuomenei priklausančio laivo „Šakiai“ dažymo darbai, kurie galimai buvo baigti iki 2012 m. gruodžio 12 d. Taip pat pažymėjo, jog tiek AB „Klaipėdos laivų remontas“ kaip rangovas, tiek UAB „VLL Group“ kaip subrangovas, neužtikrino, kad šalia stovintiems laivams nebūtų padaryta žala, t. y. nesiėmė visų būtinų priemonių, kad šalia stovėję laivai būtų apsaugoti nuo galimo aptaškymo dažais, papildomai nurodė, jog draudiko atsisakymas mokėti draudimo išmoką negali būti laikomas įrodymu, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ neatliko neteisėtų veiksmų, kurių pasėkoje ieškovei buvo padaryta žala apgadinant laivą (t.1, b. l. 118). Nurodė, jog siekiant nustatyti apytikslę žalos padarymo dieną, žodžiu buvo kreiptasi į taip pat tuo pačiu metu apgadinto laivo „Hardy 9,40“ atstovą UAB „Quali Tech ir Antanina“ direktorių, kuris paaiškino, jog laivą žiemai iškėlė 2012 m. lapkričio 29 d., 2012 m. gruodžio 5 d. atvykęs prie laivo pastebėjo, jog laivas apipurškstas oranžiniais dažais. Taip pat pastebėjo, jog apipurkšti dažais ir šalia stovėję laivai „Autrimpas“, „Baltas“, „Vėjas“. Šios

aplinkybės leidžia daryti išvadą, jog laivas „Autrimpas“ dažais apipurkštas laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. (t.2, b. l. 30).

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė atsiliepimą (us) į ieškovės ieškinį, kuriuo su ieškovės reikalavimais nesutinka, prašo atmesti (t.1, b. l. 51-53, t.2, b. l. 121-130).

Procesiniuose dokumentuose nurodė, jog 2012 m. gruodžio 20 d. UAB „Klaipėdos pilies uostas“ atstovas raštu informavo atsakovę, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijos 46 krantinėje atliekant dažymo darbus remontuojamame laive, oranžiniais dažais buvo apipurkšti 4 pramoginiai laivai, tarp jų ir laivas ieškovės laivas. 2013 m. vasario 14 d. pranešimu UAB „VLL Group“ pateikė darbuotojo paaiškinimą dėl laivų apipurškimo dažais ir informavo, jog žala bus pašalinta. Atsakovė šį pranešimą vertina kaip UAB „VLL Group“ kaltės įrodymą. Įvertinus nurodyta, ieškinys atsakovės atžvilgiu atmestinas, atsakove byloje įtrauktina UAB „VLL Group“. Patikslintame atsiliepime (t.2, b. l. 121-130), nurodė, jog atsakovės UAB „VLL Group“ bandymai kaltę suversti AB „Klaipėdos laivų remontas“ yra neįtikinami, vertintini kaip nesąžiningas išsisukinėjimas nuo atsakomybės, UAB „VLL Group“ dar iki ieškinio pateikimo pripažino savo kaltę, todėl pagal ieškinį privalo atsakyti tik UAB „VLL Group“. Papildomai nurodė, jog su ieškovės situacijos įvertinimu nesutinka, ieškovės nurodyti neva neteisėti atsakovės veiksmai yra abstraktūs ir nekonkretūs, todėl negali būti atsakomybės pagrindu. Pažymėjo, jog ieškovė negali atsakovės veiksmų kaip deliktinės atsakomybės sąlygos neteisėtumo įrodinėti remdamasi UAB „VLL Group“ ir AB „Klaipėdos laivų remontas“ sutartimis, nes ieškovė nėra šių sutarčių šalis, sutartys sudarytos ne ieškovės naudai. Ieškovė nepagrįstai remiasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2004-11-16 nutarties (c. b. Nr. 3K-7-466/2004) išaiškinimais dėl rangovo ir subrangovo atsakomybės užsakovui (jo draudikui), kadangi ieškovės nurodytoje byloje ir šioje byloje nagrinėjamos faktinės aplinkybės iš esmės skiriasi. Nurodė, jog tinkamai įvykdė su UAB „VLL Group“ sutarčių sąlygas, tarp jų ir įsipareigojimą paruošti laivą „Šakiai“ remontui. Pats remonto pradžios darbų faktas, nepareiškiant atsakovei jokių pretenzijų dėl subrangos sutartyje numatytos prievolės paruošti laivą „Šakiai“ remontui netinkamo vykdymo, patvirtinta, jog atsakovė tinkamai įvykdė sutartį ir prievolę paruošti laivą remontui. Pažymėjo, jog ieškovės nurodomos bendro pobūdžio pareigos elgtis taip, jog kitam savo veiksmais/neveikimu nepadarytų kitam asmeniui žalos, negalima aiškinti taip plečiamai, kad sutarties šalis visais atvejais prieš trečiuosius asmenis solidariai atsakinga už kitos sutarties šalies veiksmus vykdant sutartį. Ieškovė nenurodo, kokius konkrečius neteisėtus veiksmus atliko atsakovė. Nurodė, jog ieškovei padaryta žala tiesioginiu priežastiniu ryšiu gali būti siejama tik su dažymo darbus atlikusios UAB „VLL Group“, o ne su AB „Klaipėdos laivų remontas“ veiksmais. Aplinkybė, jog atsakovė, siekdama išvengti ginčų geranoriškai ieškovei padengė dalį žalos, nereiškia patvirtinimo, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ pripažįsta ieškovės atžvilgiu padariusi neteisėtus ir kaltus veiksmus. Kadangi tuo ginčas neišsprendė, atsakovė pareiškė reikalavimą dėl sumokėtos sumos grąžinimo, draudikas taip pat pateikė reikalavimą dėl išmokėtos draudimo sumos susigrąžinimo. Pažymėjo ir tai, kad ieškovė neįrodė žalos dydžio. Ieškovė nepateikė įrodymų, jog jos pateiktoje sąmatoje nurodyti jachtos remonto darbai buvo būtini ta prasme, kad, viena vertus, atskiras jachtos dalis buvo būtina remontuoti/keisti būtent dėl UAB „VLL Group“ veiksmų, o ne dėl tų dalių buvusio nusidėvėjimo, kita vertus, atskirų jachtos dalių apskritai nebuvo būtina remontuoti/keisti. Ieškovė jachtą 2010 m. birželio 15 d. įsigijo už 69700,00 Lt (20186,52 Eur), o nurodo patyrusi 123656,82 Lt (35813,49 Eur) žalos vien dėl jachtos aptaškymo dažais, t. y. beveik dvigubai tiek, kiek jai kainavo jachta. Tokiomis aplinkybėmis kyla pagrįstas klausimas, ar apskritai yra tikslinga remontuoti jachtą. Ieškovė nepateikė įrodymų, jog yra atsiskaičiusi už remonto darbus, nors pripažįsta, jog atsiskaitymo terminai yra suėję. Kol ieškovė faktiškai nėra sumokėjusi kitiems asmenims už jachtos remontą, laikytina, jog ieškovė nuostolių realiai nėra patyrusi. Kadangi ieškovė neįrodė atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ deliktinės atsakomybės sąlygų visumos egzistavimo, ieškovės ieškinys atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atžvilgiu atmestinas.

Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, uždaroji akcinė draudimo bendrovė „PZU Lietuva“ (naujas pavadinimas – akcinė draudimo bendrovė (toliau – ADB) „Gjensidige“) pateikė rašytinius paaiškinimus, atsiliepimą į ieškinį (t.1, b. l. 77-83, 134-140, t.2 b. l. 71-73), nurodė, jog ieškinys nepagrįstas ir atmestinas.

Procesiniuose dokumentuose paaiškino, jog administruojant žalos bylą nustatė, kad UAB „VLL Group“ laivo „Šakiai“ dažymo darbus baigė vykdyti iki 2012 m. lapkričio 30 d., tuo tarpu AB „Klaipėdos laivų remontas“ nurodė, jog deklaruojamo įvykio data yra 2012 m. gruodžio 18 d. Tikslinant neatitikimą, draudikui buvo paaiškinta, jog nors pagal sutartis darbai turėjo būti baigti, be to, buvo pasirašytas atliktų darbų priėmimo – perdavimo aktas, tačiau įvykio dieną darbai faktiškai buvo tęsiami. Minėtas atliktų darbų aktas buvo sudarytas tam, kad užsakovas Lietuvos kariuomenė galėtų panaudoti laivo remontui skirtas lėšas, kadangi negalėjo jų perkelti į 2013 m., o pagal sutartį, sudarytą tarp AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir Lietuvos kariuomenės, apmokėjimą pagal sutartį pirkėjas įvykdo per 30 d. po galutinio darbų priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos. Įvertinus gautą informaciją 2013 m. liepos 11 d. sprendimu atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, ieškovė bei laivo „Baltas“ savininkas buvo informuoti apie neginčijamų draudimo išmokų išmokėjimą (ieškovei 30490,76 Lt, UAB „Savas“ – 40726,79 Lt). Pažymėjo, jog vėliau įgyvendinant regresą teisę buvo nustatytos kitos aplinkybės, nei tos, kurias pateikė AB „Klaipėdos laivų remontas“. UAB DK „PZU Lietuva“ kreipėsi į Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūrą, pradėtas ikiteisminis tyrimas, atsakovė ir apipurkštų laivų savininkai informuoti apie sprendimą dėl papildomų draudimo išmokų mokėjimo/nemokėjimo priėmimą. Atliekamo ikiteisminio tyrimo metu buvo nustatytos aplinkybės, turinčios tiesioginės įtakos deklaruojamo 2012 m. gruodžio 18 d. įvykio pripažinimui draudžiamuoju/nedraudžiamuoju bei draudiko pareigai mokėti draudimo išmoką atsiradimui/neatsiradimui. Tyrimo metu nustatyta, jog nei UAB „VLL Group“ nei kitas AB „Klaipėdos laivų remontas“ subrangovas (UAB „Edvitika“, UAB „Jūrmazgė“) negalėjo objektų dažymo darbų atlikimo metu apipurkšti oranžiniais dažais keturių pramoginių laivų. Ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, jog draudėjas suklaidino draudiką, pateikdamas žinomai melagingą informaciją. Tokiu būdu siekė išvengti nuostolių dėl neaiškiomis ir nenustatytomis aplinkybėmis sugadintų pramoginių laivų. Be to, papildomai įvertinus draudiko surinktus duomenis, nenustatyta draudėjo AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir/ar šios įmonės subrangovų civilinė atsakomybė dėl 4 pramoginių laivų apipurškimo dažais. Įvertinęs nustatytas aplinkybes trečiasis asmuo priėmė sprendimą, kad nėra pagrindo draudimo išmokos mokėjimui. Be to, draudikas pateikė ieškinį laivo „Baltas“ ir laivo „Autrimpas“ savininkams dėl be pagrindo išmokėtos draudimo išmokos grąžinimo. Patikslintu atsiliepimu į ieškinį, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, iš esmės palaikė pradiniam atsiliepime nurodytas aplinkybes (t. 1, b. l. 134-140). Papildomai nurodė, jog tikrosios pramoginių laivų apipurškimo aplinkybės ir už laivų apgaditimą atsakingas asmuo nėra žinomas, byloje daug prieštaraavimų ir neaiškumų. Mano, kad ieškinyje nurodytos aplinkybės, jog ieškovės laivas kartu su kitais laivais buvo apgadinti laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. atsakovei UAB „VLL Group“ atliekant laiko „Šakiai“ remonto darbus yra nepagrįsti ir neįrodyti, todėl ieškinys atmestinas (t.2, b. l. 71-73).

Atsakovė UAB „VLL Group“ pateikė atsiliepimą į ieškinį, kuriuo su ieškiniu nesutinka, prašo jį atmesti (t.1, b. l. 94-97, t.1, b. l. 144-149, t.2, b. l. 88-93).

Atsakovė nurodė, jog pagal tarp šalių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ sudarytą rangos sutartį dėl laivo „Šakiai“ remonto darbų numatyta, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ atlieka laivo paruošimo remontui darbus, AB „Klaipėdos laivų remontas“ prisiėmė įsipareigojimą paruošti darbo vietą laivo dažymo darbams taip, kad atliekant darbus nekiltų žala tretiesiems asmenims. Vadinasi, net jei ir būtų konstatuota, kad laivo „Šakiai“ dažymo metu buvo padaryta žala ieškovei, akivaizdu, kad dėl žalos kalta atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, kuri neužtikrina tinkamų sąlygų laivo perdažymui. Pažymėjo, jog 2012 m. gruodžio 18 d. neatliko jokių perdažymo darbų, visi laivo dažymo darbai buvo baigti iki 2012 m. lapkričio 30 d., ką patvirtina darbų priėmimo – perdavimo aktas. Nurodė, jog 2013 m. vasario 14 d. pranešimas AB „Klaipėdos laivų remontas“ buvo pasirašytas suklydimo ir apgaulės įtakoje, pranešimas neturėtų būti vertinamas kaip UAB „VLL Group“ kaltės įrodymas. Pažymėjo, jog ikiteisminio tyrimo metu buvo nustatytos aplinkybės, jog ginčo laikotarpiu, t. y. 2012 m. gruodžio 18 d., buvo dažomas (tais pačiais dažais kaip ir laivas „Šakiai“) Būtingės plūduras. Dažymo darbus atlikto AB „Klaipėdos laivų remontas“ pasamdyta UAB „Edvitika“, todėl nėra pagrindo teigti, jog laivas dažais aptaškytas dėl atsakovės kaltės. Nurodė, jog pati atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ savo kaltę dėl ieškovės laivo

apgradinimo ir žalos padarymo yra pripažinusi, tai patvirtina 2013 m. vasario 14 d. raštas, kuriuo AB „Klaipėdos laivų remontas“ nurodė, jog pretenzija pagrįsta, atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ jau yra atlyginusi dalį žalos ieškovei. Minėtos aplinkybės paneigia UAB „VLL Group“ atsakomybę. Mano, jog ieškovė E. Karpavičienė neįrodė žalos dydžio. Atkreipė dėmesį, jog ieškovė nepateikė įrodymų, duomenų, kuriuose būtų užfiksuota apgadinto laivo būklė, iš ieškinio nėra aišku, kaip smarkiai buvo apgadintas laivas ir kokie buvo būtini laivo remonto darbai. Nesant duomenų apie laivo apgradinimo apimtį, neaišku, ar visi darbai buvo būtini, kad būtų atstatyta laivo buvusi būklė, ar vis tik atliekant remonto darbus laivas buvo pagerintas. Pažymėjo, jog su ieškiniu nėra pateikti įrodymai, kad ieškovė atsiskaitė su rangovu ir sumokėjo remonto darbų kainą. Nesant duomenų apie realiai patirtus nuostolius, ieškinys, kaip nepagrįstas, turėtų būti atmestas. Atsiliepime į patikslintą ieškinį papildomai nurodė, jog yra įsitikinusi, kad ieškovė klaidina teismą ir kitus proceso dalyvius, siekia nepagrįstai prisiteisti žalos atlyginimą, nurodė, jog apie laivo nupurškimą dažais žinojo 2012 m. gruodžio 7 d. Atsakovė yra įsitikinusi, jog žalos atsiradimo diena yra 2012 m. gruodžio 18 d. Atsakovė UAB „VLL Group“ 2012 m. gruodžio 18 d. jokių dažymo darbų neatliko, todėl negalėjo dažais nupurkšti ieškovės laivo (t.1, b. l. 144-149). Papildomai nurodė, jog ieškovė nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog laivas „Hardy 9,40“ tikrai iškeltas 2012 m. lapkričio 29 d., o laivams padaryta žala pastebėta 2012 m. gruodžio 5 d. (t.2, b. l. 89). Nurodė, jog atliekant laivo „Šakiai“ dažymo darbus, orai, sinoptikų vertinimu, buvo ramūs, atsižvelgiant tai, bei į aplinkybes, jog laivas „Šakiai“ doke nuo krantinės stovėjusių jachtų buvo 300-400 m atstumu ir juos skyrė laivas „Meridianas“, akivaizdu, jog atsakovės veiksmais (laivo „Šakiai“ dažymas) negalėjo nulemti jokios žalos ieškovei.

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankišką reikalavimą byloje, Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ pateikė atsiliepimą, kuriuo su ieškovės patikslintu ieškiniu sutinka (t. 2, b. l. 61-62).

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankiškus reikalavimus byloje, UAB „Savas“ atsiliepime su ieškovės patikslintu ieškiniu sutinka (t.2, b. l. 63-64).

Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacija pateikė atsiliepimą į ieškinį (patikslintą), kuriuo pareiškė, jog su ieškovės reikalavimais sutinka (t.2, b. l. 144-145).

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankišką reikalavimą, UAB „Savas“ patikslintu ieškiniu (t. 3, b. l. 50-58), kuris 2016 m. rugsėjo 12 d. pareiškimu patikslintas, prašo teismo solidariai priteisti iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ 35529,02 Eur žalos atlyginimą, 6 proc. metinių palūkanų nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas.

Procesiniuose dokumentuose UAB „Savas“ nurodė, jog bendrovei nuosavybės teise priklauso laivas „Baltas“, registro Nr. LTU-1537. 2007 m. rugpjūčio 15 d. UAB „Savas“ su atsakove AB „Klaipėdos laivų remontas“ sudarė Pramoginio laivo „Baltas“ aptarnavimo sutartį Nr. JA-07/234, kurios 2.1.1. punkte numatyta, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ skiria jachtai švartavimo vietą Pilies akvatorijoje prie pontoninės krantinės, patalpoje be šildymo arba laikant krante aikštelėje. 2011 m. sausio 25 d. atsakovė raštu informavo bendrovę, jog nuo 2011 m. sausio 1 d. UAB „Klaipėdos pilies uostas“ padeda teikti jachtų uosto tarnybos paslaugas visiems atsakovės klientams tomis pačiomis sąlygomis ir kainomis kaip ir atsakovė iki 2010 m. gruodžio 31 d., o atsakovė nuo 2011 m. sausio 1 d. nutraukia jachtų uosto tarnybos veiklą. 2012 m. balandžio 1 d. tarp UAB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „Savas“ sudarytas papildomas susitarimas prie 2007 m. rugpjūčio 15 d. sutarties, kuria šalys pakeitė paslaugų kainą, kitų sąlygų nekeitė. 2012 m. spalio mėn. UAB „Savas“ laivas buvo iškeltas ir pastatytas žiemos saugojimui AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje. 2012 m. gruodžio mėn. UAB „Savas“ direktorius atvykęs prie laivo, pamatė, jog jis apipurkštas dažais. Pažymėjo, jog tiksliai žalos padaryta data nėra žinoma, kadangi laivas nebuvo apžiūrimas kiekvieną dieną. Siekiant nustatyti apytikslę žalos padarymo datą, bendrovės direktorius kalbėjo su kito apgadinto laivo „Hardy 9,40“ savininku, kuris nurodė, jog laivą žiemai iškėlė 2012 m. lapkričio 29 d., o padarytą žalą pastebėjo 2012 m. gruodžio 5 d. Šių aplinkybių pagrindu daro išvadą, jog UAB „Savas“ laivas dažais apipurkštas laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 iki 2012 m. gruodžio 4 d.

Pažymėjo, jog 2012 m. rugsėjį AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami dažymo darbai Lietuvos Kariuomenei priklausančiame laive „Šakiai“, darbus atliko UAB „VLL Group“ rangos sutarties, sudarytos su AB „Klaipėdos laivų remontas“ pagrindu. Nurodė, jog rangos sutartimi AB „Klaipėdos laivų remontas“ įsipareigojo atlikti laivo „Šakiai“ paruošimo remontui darbus. Laivo „Šakiai“ remontas baigtas 2012 m. gruodžio 12 d. Pažymėjo, jog tiek atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, tiek atsakovė UAB „VLL Group“ neužtikrino, jog šalia stovintiems laivams nebūtų padaryta žala, t. y. neatliko laivo „Šakiai“ paruošimo remontui darbų, nepasirūpino šalia stovinčių laivų apsaugojimu nuo galimo aptaškymo dažais, nesiėmė visų būtinų priemonių, kad dėl vykdomų dažymo darbų nebūtų padaryta žala, toks neveikimas laikytinas neteisėtais veiksmais civilinės atsakomybės prasme. Paašikino, jog bendra UAB „Savas“ padaryta žala dėl laivo apipurškimo dažais siekia 201565,00 Lt (58377,26 Eur) be PVM, tačiau įvertinus turto nusidėvėjimą, bendrą žalos dydis sudaro 161252,00 Lt (46701,81 Eur) be PVM. Pagal AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB DK „PZU Lietuva“ bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartį, įvykį pripažinus draudiminiu, draudikas apskaičiavo neginčijamą nuostolį, kurio dydis 55023,40 Lt (15935,88 Eur), draudikas išmokėjo neginčijamą draudimo išmoką 40726,79 Lt (11795,29 Eur) sumai, o AB „Klaipėdos laivų remontas“ atlikus tarpusavio užskaitas pervedė bendrovei 10377,52 Lt (3005,54 Eur). Nurodė, jog žala laivui padaryta dažant laivą „Šakiai“. Už žalą atsakingi, tiek AB „Klaipėdos laivų remontas“, tiek UAB „VLL Group“, atsakovių atsakomybė solidari. Egzistuoja visos būtinos sąlygos atsakovių civilinei atsakomybei kilti, atsakovės yra atsakingos už žalą ir privalo šią žalą atlyginti (t.1, b. l. 169-157).

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankiškus reikalavimus, Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ patikslintu ieškiniu prašo solidariai iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ priteisti 5207,37 Eur (17980,00 Lt) žalos atlyginimo, 6 proc. metinių palūkanų nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas (t. 3, b. l. 59-65).

Procesiniuose dokumentuose nurodė, jog 2012 m. lapkričio 30 d. su Norvegijos įmone Realdrift AS sudarė sutartį dėl laivo „Hardy 9,40“ remonto, kuria įsipareigojo remiantis teisės aktų reikalavimais, norminės – techninės dokumentacijos reikalavimais, naudodamas savo darbo jėgą, įrenginius, savo subrangovus, bei užsakovo kontroliuojamas atlikti laivo „Hardy 9,40“ iškėlimą iš vandens, konservaciją žiemos laikotarpiui ir pavasarį nuleidimą į vandenį bei paruošimą išplaukimui iš Lietuvos. Remonto darbai turėjo būti užbaigti iki 2013 m. birželio 10 d. Pažymėjo, jog iki sutarties pasirašymo, t. y. 2012 m. lapkričio 29 d. laivas „Hardy 9,40“ buvo iškeltas iš vandens ir pastatytas AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje, šalia tuo metu jau iškeltų ir stovėjusių laivų „Autrimpas“, „Baltas“ ir „Vėjas“. 2012 m. gruodžio 5 d. apie pietus prie laivo „Hardy 9,40“ atvykęs bendrovės direktorius pamatė, jog laivas apipurškstas dažais. 2012 m. gruodžio 5 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami Lietuvos kariuomenei priklausančio laivo „Šakiai“ dažymo darbai. Pažymėjo, jog buvo apipurkšti ir šalia stovėję laivai. Iš nurodytų aplinkybių daro išvadą, jog laivas „Hardy 9,40“ dažais apipurškstas laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d., o įvertinus aplinkybę, jog 2012 m. gruodžio 1 d. diena buvo šeštadienis, o 2012 m. gruodžio 2 d. – sekmadienis, laivų apipurškimas dažais galėjo būti padarytas 2012 m. lapkričio 30 d. arba 2012 m. gruodžio 3 d., arba 2012 m. gruodžio 4 d. Nurodė, jog 2012 m. gruodžio mėn. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami dažymo darbai Lietuvos kariuomenei priklausančiame laive „Šakiai“, darbus pagal su atsakove AB „Klaipėdos laivų remontas“ sudarytą rangos sutartį atliko UAB „VLL Group“. Rangos sutartimi atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ įsipareigojo atlikti laivo „Šakiai“ paruošimo remontui darbus. Pažymėjo, jog tiek atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, tiek atsakovė UAB „VLL Group“ neužtikrino, kad šalia stovintiems laivams nebūtų padaryta žala, t. y. neatliko laivo „Šakiai“ paruošimo remontui darbų, nepasirūpino šalia stovinčių laivų apsaugojimu nuo galimo aptaškymo dažais, nestabdė dažymo darbų esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms ir nesant tinkamo darbo aplinkos paruošimo. Toks atsakovių neveikimas laikytinas neteisėtais veiksmais civilinės atsakomybės prasme. Žala padaryta laivui „Hardy 9,40“ siekia 17980,00 Lt (5207,37 Eur). Žala laivui padaryta dažant laivą „Šakiai“, dažymo darbus atliko UAB „VLL Group“, už žalą atsakinga tiek AB

„Klaipėdos laivų remontas“ kaip generalinis rangovas, tiek UAB „VLL Group“ kaip subrangovas, atsakovai padarytą žalą privalo atlyginti (t.2, b. l. 4-8).

Ieškovė Edmonda Karpavičienė su patikslintu UAB „Savas“ ieškiniu, o taip pat su Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ ieškinio reikalavimais sutinka (t. 2, b. l. 65-66, 67-68).

Trečiasis asmuo, neparešiantis savarankiškų reikalavimų Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacija atsiliepime į UAB „Savas“ ieškinį su ieškinio reikalavimais sutiko (t.2, b.l. 146-147), atsiliepimu į Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ ieškinį, su juo sutiko (t. 2, b.l. 148-149).

Trečiasis asmuo, neparešiantis savarankiškų reikalavimų, ADB „Gjensidige“ (buvęs pav. UAB DK „PZU Lietuva“) pateikė atsiliepimą į UAB „Savas“ ieškinį, kuriuo su ieškiniu nesutinka prašo atmesti (t. 2, b. l. 74-76). Mano, jog ieškinio tenkinti nėra pagrindo, nes nenustatyta atsakovų civilinės atsakomybės sąlygų.

Atsakovė UAB „VLL Group“ pateikė atsiliepimą į trečiojo asmens Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ ieškinį, kuriuo su ieškiniu nesutinka, prašo jį atmesti (t.2, b. l. 78-82), taip pat atsiliepimą į UAB „Savas“ ieškinį, kuriuo su ieškiniu nesutinka, prašo jį atmesti (t.2, b. l. 83-87).

Atsiliepimuose nurodė, jog byloje nėra pateikti jokie įrodymai, jog Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ laivą „Hardy 9,40“ iškėlė 2012 m. lapkričio 29 d. ir kad 2012 m. gruodžio 5 d. pastebėjo žalą. Pažymėjo, jog 2012 m. lapkričio 30 d. jokių laiko „Šakiai“ dažymo darbų neatliko. Atsakovė neatliko jokių neteisėtų veiksmų, kad galėtų kilti civilinė atsakomybė dėl laivo „Hardy 9,40“ apgadavimo. Pažymėjo, jog Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ nėra žalą patyręs subjektas, turintis reikalavimo teisę į atsakovę. Nurodė, jog dėl to, kad laivas buvo apgadintas galimai kalta ir Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“, kuri nepasirūpino tinkamu laivo konservavimu, jo apdengimu ar kitokiu apsaugojimu nuo išorės poveikio. Su UAB „Savas“ reikalavimais nesutinka tais pačiais pagrindais, nurodo, jog UAB „Savas“ nepateikė įrodymų, jog laivas „Hardy 9,40“ iškeltas 202 m. lapkričio 29 d., o 2012 m. gruodžio 5 d. pastebėti šio laivo apgadavimai, bendrovė neįrodė žalos atsiradimo laiko, taip pat žalos dydžio, neaišku, ar visi darbai, kurie buvo atlikti neva remontuojant laivą „Baltas“ buvo būtini, kad būtų atstatyta laiko būklė, ar vis tik laivas buvo pagerintas.

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė atsiliepimus į UAB „Savas“ ir Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ ieškinius (t. 2, b. l. 100), kuriais su UAB „Savas“ reikalavimais nesutinka, prašo juos atmesti (t.2, b. l. 133-143), su Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ reikalavimais atsakovei nesutinka, prašo juos atmesti (t.2, b. l. 102-111).

Atsiliepimuose AB „Klaipėdos laivų remontas“ nurodė, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ nėra tinkamas ieškovas šioje byloje, kadangi apgadintas laivas „Hardy 9,40“ jai nepriklauso. Atskirdama į trečiųjų asmenų, pareiškiančių savarankiškus reikalavimus, ieškinius nurodė, jog dėl padarytos žalos atsakinga UAB „VLL Group“, ji savo kaltę pripažino pateikusi 2013 m. vasario 14 d. pranešimą. Atsakovės UAB „VLL Group“ bandymai kaltę suversti AB „Klaipėdos laivų remontas“ yra neįtikinami, vertintini kaip nesąžiningas išsisukinėjimas nuo atsakomybės. Pažymėjo, jog ieškovės negali atsakovės veiksmų kaip deliktinės atsakomybės sąlygos neteisėtumo įrodinėti remdamosi UAB „VLL Group“ ir AB „Klaipėdos laivų remontas“ sutartimis, nes ieškovės nėra šių sutarčių šalis, sutartys sudarytos ne jų naudai. Ieškiniuose nurodyta LAT praktika c. b. Nr. 3K-7-466/2004 šioje byloje netaikytina, kadangi skiriasi bylų *ratio decidendi*. Šalys nenurodo, kokių konkrečių neteisėtų veiksmų atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“. Mano, jog byloje nėra įrodytos visos deliktinės civilinės atsakomybės buvimo sąlygos, todėl reikalavimai AB „Klaipėdos laivų remontas“ atžvilgiu atmestini.

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė priešieškinį ieškovei Edmondai Karpavičienei (t.1, b. l. 160-163), kuriuo prašo iš ieškovės Edmondos Karpavičienės priteisti 3099,92 Eur (10703,39 Lt), 5 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas.

Priešieškinyje nurodė, jog ieškovė pinigines lėšas įgijo be pagrindo. Atsakovė 2012 m. gegužės 14 d. sutartimi buvo apdraudusi savo civilinę atsakovę. 2013 m. liepos 11 d. raštu draudikas

informavo ieškovę ir atsakovę apie laivo „Autrimpas“ apgadinimo neginčijamo nuostolio dydį 41194,15 Lt (11930,65 Eur), nurodė, jog iš šios sumos 30490,76 Lt (8830,73 Eur) ieškovei sumokės draudikas, o dėl 10703,39 Lt (3099,92 Eur) besąlyginės išskaitos sumokėjimo draudikas pateikė dokumentus AB „Klaipėdos laivų remontas“. Atsakovė 2013 m. rugsėjo 27 d. mokėjimo nurodymu ieškovei pervedė pinigines lėšas. Teisinis pagrindas ieškovei sumokėti 10703,39 Lt (3099,92 Eur) atsirado iš atsakovės ir draudiko sudarytos bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutarties bei aplinkybė, jog draudikas pripažino ieškovės laivo apipurškimą dažais draudiminiu įvykiu. Draudikas 2014 m. liepos 29 d. atsakovei adresuotu raštu pranešė, jog papildomai įvertinus surinktus dokumentus ir informaciją, nutarime (dėl išteisinio tyrimo nutraukimo) konstatuotas aplinkybės bei sudarytos draudimo sutarties sąlygas, nenustatyta atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir/ar jos subrangovų civilinė atsakomybė dėl keturių pramoginių laivų (tarp jų – ir ieškovės) apipurškimo dažais, todėl įvykis nėra draudžiamas. Kadangi atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ 2013 m. rugsėjo 27 d. mokėjimo nurodymu ieškovei 10703,39 Lt (3099,92 Eur) pervedė tuo pagrindu, kad tai privalėjo padaryti pagal su draudiku sudarytą bendrosios civilinės atsakomybės sutartį, draudikui padarius išvadą, jog įvykis yra draudžiamas, vėliau draudikui padarius priešingą išvadą, konstatuotina, kad pinigų pervedimo pagrindas išnyko, todėl 10703,39 Lt (3099,92 Eur) sumą ieškovei privalo grąžinti atsakovei.

Ieškovė E. Karpavičienė pateikė atsiliepimą į AB „Klaipėdos laivų remontas“ priešieškinį, su juo nesutinka, prašo atmesti (t. 2, b. l. 23-25).

Atsiliepime į priešieškinį pažymėjo, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ reikalavimas grąžinti sumokėtą besąlyginę išskaitą atsirado ne iš be pagrindo įgyto turto gavimo, bet iš draudimo teisinių santykių. Nurodė, jog jai pervesta 10703,39 Lt (3099,92 Eur) suma negali būti laikoma kaip turtas, įgytas be pagrindo, kadangi ši suma yra skirta laivui „Autrimpas“ padarytai žalai atlyginti. Kad atsakovė kartu su UAB „VLL Group“ yra atsakingos už ieškovei padarytą žalą, E. Karpavičienė įrodinėja šioje byloje pateiktu ieškiniu. Vien tai, kad pinigai ieškovei pervesti kaip besąlyginė išskaita, nesudaro pagrindo teigti, jog šią sumą ji gavo be pagrindo.

Atsakovė UAB „VLL Group“ pateikė atsiliepimą, kuriuo su priešieškiniu nesutinka, prašo atmesti (t.2, b. l. 26-28).

Atsiliepime nurodė, jog dėl draudimo sutarties, sudarytos tarp AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB DK „PZU Lietuva“ (aiškių duomenų nebuvimo) draudikas nurodo, jog nėra nustatyta AB „Klaipėdos laivų remontas“ ar subrangovų civilinės atsakomybės sąlygų, tačiau tai nepaneigia paties įvykio, žalos padarymo fakto ir civilinės atsakomybės už žalą atsakingam asmeniui. Atsiliepime į patikslintą ieškinį UAB „VLL Group“ išsamiai išdėstė argumentus, kodėl mano, kad būtent AB „Klaipėdos laivų remontas“ yra atsakinga už kilusią žalą. Būtent AB „Klaipėdos laivų remontas“ turėjo paruošti darbo aplinką taip, kad atliekant dažymo darbus niekam nebūtų padaryta žala. Be to, yra žinoma, kad galimai 2012 m. gruodžio 18 d. laivo „Šakiai“ dažymo darbus atliko AB „Klaipėdos laivų remontas“ darbuotojas. Nurodė, jog tuo pačiu ginčo laikotarpiu buvo dažomas Būtingės plūduras tokiais pat oranžiniais dažais. Visa tai leidžia daryti išvadą, jog dėl žalos atsiradimo yra kalta AB „Klaipėdos laivų remontas“, kuri turi atlyginti ieškovei pagrįstą žalą.

Ieškovės Edmondos Karpavičienės ir trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, UAB „Savas“ atstovas advokatas V. Rutavičius teismo posėdyje ieškovės ir trečiojo asmens reikalavimus palaikė. Paaškinio, jog apeliacinės instancijos teismas civilinę bylą grąžinto nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui, nes nebuvo įtraukti tretieji asmenys subrangovai, taip pat tam, kad būtų detalios pasisakyta dėl žalos padarymo laiko momento, dėl galimybės nudažyti jachtas dažant plūdūrą. Tačiau dėl aplinkybės, kad būtų atsakingas kitas asmuo dėl žalos padarymo, o ne šios bylos atsakovai, apeliacinės instancijos teismas nepagrįstumo nepasisakė. Paaškinio, jog pagal turinį supranta, kad teismas patvirtino, jog bet koku atveju atsakingi atsakovai ir galimai UAB „Jūrmazgė“, jei tai dėl laivo nudažymo, ir UAB „Klaipėdos laivų remontas“ ir galimai UAB „Edvika“, jei aptaškyta dėl Būtingės plūdūro dažymo darbų. Būtent taip supranta apeliacinės instancijos teismo nutartį. Dėl AB „Klaipėdos laivų remontas“ atsakomybės abejonių nekylo, tai nustatyta Klaipėdos apygardos teismo nutartimi. Iš esmės paaškinimo šalių procesiniuose dokumentuose nurodytas aplinkybės. Nurodė, jog 2012 m. lapkričio 29 d. šalia kitų laivų buvo

iškeltas laivas „Hardy 9,40“, tą dieną laivai aptaškyti nebuvo. 2012 m. gruodžio 5 d. UAB „Quali Tech ir Antanina“ vadovas pastebi nudažytus laivus. Tą patvirtina 2012 m. gruodžio 7 d. el. paštu ieškovei siųstos fotonuotraukos, kuriose užfiksuoti nudažymai. Taigi nudažymas įvyko tarp 2012 m. lapkričio 30 d. ir 2012 m. gruodžio 4 d. Būtent šiuo laikotarpiu. Šios aplinkybės atmets argumentus, jog galbūt buvo aptaškyti laivai 2012 m. gruodžio 18 d. dažant Būtingės plūdūrą. Būtingės plūduras buvo nuo rytus nuo jachtos, laivas „Šakiai“ – į pietus nuo jachtų. Jachtų nudažytos dalys yra iš pietinės pusės. Pažymėjo, jog iki 2012 m. gruodžio 4 d. prie 46 krantinės stovėjo laivas „Šakiai“. Byloje pateikti duomenys, jog 2012 m. gruodžio 4 d. buvo pietų vėjas, todėl dažant laivą „Šakiai“ galėjo būti aptaškytos jachtos. Todėl labiausiai tikėtina, jog 2012 m. gruodžio 4 d. įvyko įvykis. Nurodė, jog UAB „Jūrmazgė“ atsakomybės nemato, kadangi ji dažė doke. Lieka atsakingas generalinis rangovas AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“, kuri dažė laivą tuo laikotarpiu. Byloje pateikti UAB „VLL Group“ paaiškinimai, AB „Klaipėdos laivų remontas“ darbuotojo paaiškinimai, kad jis dažė su dažymo aparatu. Sunku nustatyti, kuris asmuo tiksliai dažė laivą „Šakiai“. Mano, jog labiausiai tikėtina, jog atsakovai neatliko tam tikrų veiksmų, kad nepadarytų žalos kitiems asmenims. Abu atsakovai veikė kaip rangovai, jie savo srities profesionalai, jiems taikomi griežtesni reikalavimai. Mano, jog atsakovai atsakingi solidariai, kadangi tiksliai nustatyti, kurios bendrovės darbuotojas dažė laivą dažymo aparatu negali. Mano, jog egzistuoja visos civilinės atsakomybės taikymo sąlygos. Nurodė, jog byloje nėra kito įrodymo dėl ieškovės patirtos žalos dydžio, jie grindžia žalos dydį specialistų išvadamis jūrinėje sferoje. Ieškovė E. Karpavičienė turi neabejotiną ir neginčytiną pareigą sumokėti už laiko remontą. Remontas yra padarytas. Dėl trečiojo asmens UAB „Savas“ laivo apgadinimo papildomai paaiškino, jog dalis žalos yra pašalinta, kita dalis – ne. Nurodė, jog žalos dydis nustatytas remiantis specialistų išvada. Pažymėjo, jog atsakovai alternatyvių specialistų išvadų nepateikia. Mano, jog žalos atlyginimas yra pagrįstas leistinomis priemonėmis ir įrodymais. Pastebėjo, jog jachta – prabangos dalykas. Padaryta žala turi būti atlyginti. Mano, jog ieškovės ir trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, ieškiniai pagrįsti. Prašo juos tenkinti ir priteisti bylinėjimosi išlaidas. Priešieškinį prašo atmesti, nurodė, jog ieškovės E. Karpavičienės ieškinio suma yra sumažinta atsižvelgiant į AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir draudiko išmokėtas sumas, pinginės lėšos, kurios buvo išmokėtos, yra žalos atlyginimas, todėl patenkinus ieškinį, negali būti patenkintas priešieškinis.

Trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, UAB „Savas“ atstovas vadovas teismo posėdžio metu ieškinio reikalavimus palaikė, taip pat palaikė atstovo nurodytus argumentus, prašo ieškinį tenkinti, priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, UAB „Quali Tech ir Antanina“ atstovas advokatas Olegas Drobitko, savarankišką reikalavimą palaikė. Paaiškino, jog ikiteisminio tyrimo metu Lietuvos Kariuomenė nurodė, jog laivo dažymo darbai baigti 2012 m. gruodžio 12 d. Kitame Lietuvos Kariuomenės rašte nurodoma, jog 2012 m. lapkričio 25 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. laivas „Šakiai“ buvo prie krantinės Nr. 46. Byloje pateiktas techninis aktas, kuriame nurodoma, jog atsakovė UAB „VLL Group“ darbus baigė 2012 m. lapkričio 30 d., vienas iš punktų - dažymas prie krantinės. Yra kitas įrodymas, kuriuo AB „Klaipėdos laivų remontas“ dażytojas nurodė, kad gavo nurodymą pataisyti anksčiau atliktą darbą ir nudažyti laivą. Tiek AB „Klaipėdos laivų remontas“, tiek UAB „VLL Group“ dažė laivą prie krantinės. Mano, jog neteisėti veiksmai yra akivaizdūs, atsakovai elgėsi neatidžiai ir nerūpestingai. Žala buvo padaryta oranžiniai dažais. Kaltė preziumuojama. Nurodė, jog žalai pašalinti patirtos išlaidos, nuostoliai. Patirti nuostoliai turi būti atlyginti. Prašo ieškinį tenkinti, priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atstovas teismo posėdžio metu nurodė, jog ieškiniai iš dalies pagrįsti. Kadangi labiau tikėtina, kad atsakovės UAB „VLL Group“ darbuotojai aptaškė laivus. Nurodė, jog byloje sprendžiamas klausimas dėl deliktinės atsakomybės, prašo žalą priteisti deliktiniu pagrindu. Todėl būtina nustatyti konkrečius asmenis ir konkrečius veiksmus, kuriais padaryta žala. Pažymėjo, jog jokių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ sutarties pažeidimų nenustatyta, sutartis įvykdyta. Sutartis galioja tik ją sudariusiems asmenims ir tretieji asmenys negali remtis sutartimi, kuri nėra sudaryta su jais. Mano, jog svarbūs yra pirminiai UAB „VLL Group“ direktoriaus susirašinėjimai su draudiku, atsakovės vadovas yra pasirašęs ant

dokumento, kuriuo siunčiami paaiškinimai ir nurodęs, kad žala bus atlyginta, iš esmės tokiais veiksmais pripažindamas savo kaltę. Atkreipė dėmesį dalyvaujančių byloje asmenų paaiškinimus, kad UAB „VLL Group“ darbuotojai bandė laivus nuvalyti, kad jie pripažino kaltę. Vėliau atsirado įvairūs neigimai. Mano, jog susidaro vidinis įsitikinimas, kad konkrečius veiksmus, dėl kurių buvo sukelta žala, atlikto UAB „VLL Group“ darbuotojai. Pasisakydamas dėl AB „Klaipėdos laivų remontas“ darbuotojo paaiškinimų nurodė, jog kitų duomenų dėl AB „Klaipėdos laivų remontas“ kaltės nėra. Mano, jog darbuotojo parodymų negalima vertinti atsietai. Pažymėjo, jog parodymai nebūtinai galėjo būti tikslūs. Tuo labiau, jog liudytojas buvo apklaustas teisme bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme pirmą kartą, ir paaiškino ikiteisminio turimo metu duotus parodymus. Jis aiškiai nurodė, jog tokiu aparatu (beoriu) dažant, aparatas laikomas nuo korpuso 5-10 cm atstumu, iš šio aparato dažai bėga nedidele srovele, ir nėra galimybės, jog šiuo aparatu dažant galėjo pasklisti po didelę erdvę dažų dulkės. Kita vertus, atsakovė atliko tarnybinį patikrinimą, kurio pasėkoje nustatyta, jog jokių nurodymų iš savo viršininko darbuotojas negavo ir neturėjo atlikti šių dažymo darbų. Todėl apibendrinant nurodytas aplinkybes, nemano, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ turėtų atlyginti dalį žalos. Kad UAB „VLL Group“ darbus atliko patvirtina ne tik tos aplinkybės, jog UAB „VLL Group“ darbuotojai pirmieji ėmėsi dažus valyti, tačiau ir tai, kad darbuotojai turėjo leidimus patekti į AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritoriją darbams atlikti. Todėl konstatuotina, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ kaltės, kylančios iš delikto, nėra byloje nustatyta, o galbūt yra pakankamai duomenų apie kito atsakovo kaltę. Papildomai paaiškino, jog atsakovų solidarioji atsakomybė neįmanoma, nes net ir nustačius atsakovų neteisėtus veiksmus, jie yra skirtingo pobūdžio, juos sieja skirtingas priežastinis ryšys. Pasisakydamas dėl žalos dydžio, nurodė, jog UAB „Savas“ laivo stiebo keisti nereikia, tai patvirtina draudiko pateikti įrodymai, jog kiti laivai buvo nuvalyti, antstolės faktinių aplinkybių konstatavimo protokolais. Byloje nėra įrodymų, jog valant laivo stiebą, stiebas buvo sugadintas. Pažymėjo, jog ieškovai nebandė laivų valyti cheminėmis priemonėmis, tačiau nereikia, jog pabandžius dažus nuvalyti, jie nebūtų nusivalę. Atkreipė dėmesį į nusidėvėjimo klausimą, jo manymu, objektyviausiai nusidėvėjimo duomenys pateikti draudiko išvadoje, kurioje nurodoma, jog UAB „Savas“ laivo nusidėvėjimas yra 36 proc. (įvykio dieną). Pažymėjo, jog ieškovė E. Karpavičienė neturėjo jokių išlaidų laivo remontui, jai nebuvo išrašyta jokia sąskaita už laivo remontą, o gavus dokumentus apie ieškovės pasirinkto rangovo UAB „Ambertip“ patirtas išlaidas matyti, jog dalis sąskaitų pateikta už netinkamą laikotarpį, o tinkamu laikotarpiu patirtos išlaidos sudaro tik 1 915,80 Eur, kai sąmatose nurodoma, jog vien naujos įrangos ir medžiagų suma sudaro 5 475 Eur. Pagal pateiktą sąmatą ieškovei priteisti žalos atlyginimą negalima. Palaikė poziciją, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ nėra tinkamas ieškovas, byloje paaiškėjo, jog trečiasis asmuo laivą remontavo savo sprendimu, laivo savininkas to daryti neliepė, apie žalą nebuvo informuotas, UAB „Quali Tech ir Antanina“ tai atliko savo sąskaita. Nurodė, jog žalos dydžio negalima vertinti tik pagal pateiktas sąmatas. Vien savininkų neatsargumas neapsidengus laivo, leidžia mažinti žalą ir pripažinti pačius ieškovus neatsargiais. Atsižvelgiant į nurodyta, reikalavimus AB „Klaipėdos laivų remontas“ atžvilgiu prašo atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atstovas advokatas Arūnas Žlioba teismo posėdyje priešieškinių reikalavimus palaikė. Nurodė, jog pagrindas, kuriuo remiantis AB „Klaipėdos laivų remontas“ išmokėjo besąlyginę išskaitą, t. y. kilusią prievolę iš draudiminių santykių, yra pasibaigęs, pakeistas draudiko sprendimu. Priešieškiniu prašo sugrąžinti sumas, kurios sumokėtos išnykus sumokėjimo pagrindui, t. y. įvykį pripažinus nedraudiminiu. Ar įvykis yra draudiminis, ar ne, kokią išmoką išmokėti, visi šie klausimai nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas. Draudikas priėmė sprendimą dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju, šis sprendimas nėra ginčijamas šalių, yra galiojantis. Todėl išmoka išmokėta be pagrindo. Prašo priešieškinių tenkinti.

Atsakovės UAB „VLL Group“ atstovas advokatas Raimondas Kivylius teismo posėdyje su ieškovės ir trečiųjų asmenų reikalavimais nesutiko. Pažymėjo, jog nėra nustatytas žalos padarymo momentas, nenustatyta tiksli žalos padarymo data, ieškinio ieškovai netikslino, jo pagrindo nekeitė. Nežinant tikslios žalos padarymo datos nėra galimybės nurodyti, kas tą žalą padarė. Nurodė, jog byloje pateikti oficialūs rašytiniai įrodymai, todėl byloje nėra pagrindo remtis prielaidomis. Remiantis Lietuvos Kariuomenės raštu, laivo „Šakiai“ remontas“ baigtas 2012 m. gruodžio 12 d. Taip

pat nurodoma, jog prie krantinės Nr. 46 laivas „Šakiai“ stovėjo nuo 2012 m. lapkričio 25 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. Pažymėjo, jog tuo metu atsakovė jokių dažymo darbų dažymo aparatu oranžiniais dažais neatliko. Šios aplinkybės išsamiai ištirtos. Ikiteisminio tyrimo metu buvo apklausti asmenys, kurie gali žinoti tam tikras aplinkybes. Pažymėjo, jog nė vienas iš apklaustų asmenų nepatvirtino, jog tuo laikotarpiu atsakovė būtų atlikusi dažymo darbus dažymo aparatu. Taip pat pažymėjo, jog ir 2012 m. lapkričio 25 d. visi dažymo darbai oranžiniais dažais buvo atlikti. Tarpiniuose darbų atlikimo aktuose užfiksuoti atlikti darbai. Jokių kitų duomenų, patvirtinančių, jog po 2012 m. lapkričio 25 d. atsakovė buvo atlikusi dažymo darbus oranžiniais darbais, nėra. Nurodė, jog 2012 m. lapkričio 30 d. buvo atlikti laivo „Šakiai“ dažymo darbai baltais dažais, nenaudojant dažymo aparato. Atsakovė niekaip negali būti susijusi su žalos padarymu šioje byloje. Paaiškino, jog ikiteisminio tyrimo metu AB „Klaipėdos laivų remontas“ darbuotojas paaiškino, jog gavo nurodymą padažyti laivo „Šakiai“ tam tikras vietas, nurodė, koku dažymo aparatu darbus atliko. Esant tokiems parodymams, akivaizdu, jog 2012 m. gruodžio mėn. pradžioje atliko darbus, kurie ir galėjo lemti tam tikras pasekmes. Mano, jog tai leidžia spręsti apie visišką atsakovės atsakomybės eliminavimą. Juo labiau, jog ieškovės atstovas konkrečių atsakovės neteisėtų veiksmų nenurodė, buvo pasiremta prielaidomis. Nurodė, jog draudimo bendrovė, savo atsiliepimuose byloje, padarė išvadą, jog ieškovų pretenzijos nepagrįstos ir neįrodytos. Tokias išvadas pateikė ištirusi visas aplinkybes. Mano, jog atsakovė UAB „VLL Group“ yra netinkama atsakovė ir ieškinys jos atžvilgiu turėtų būti atmestas. Papildomai pažymėjo, jog kyla abejonių dėl prašomų priteisti žalų dydžių, prašomos priteisti sumos yra nepagrįstos. Įrodymų, jog ieškovė E. Karpavičienė realiai patyrė prašomą priteisti sumą, nėra. Sutiko su pozicija, jog nukentėjęs asmuo turi imtis priemonių, kad žala nepadidėtų, ar imtis priemonių jai likviduoti minimaliausiais nuostoliais. Ieškovams buvo siūloma atlikti valymo darbus. Esant nurodytoms abejonėms, mano, jog pareikšti reikalavimai, žalų sumos nepagrįstos, neįrodytos ir negali būti patenkintos. Prašo ieškinius atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Atsakovės UAB „VLL Group“ atstovas vadovas teismo posėdžio metu su pareikštais reikalavimais nesutiko, palaikė atsakovės atstovo pateiktus paaiškinimus.

Trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, UAB „Jūrmazgė“ atstovas vadovas teismo posėdyje, su ieškovės ir trečiųjų asmenų reikalavimais nesutiko. Pažymėjo, jog prielaidos nėra faktai. Nurodė, jog ieškovų prašomos priteisti žalos dydžiai nepagrįsti.

Trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, UAB „Jūrmazgė“, atstovas advokatas Raimondas Kivylius teismo posėdyje paaiškino, jog UAB „Jūrmazgė“ buvo UAB „VLL Group“ subrangovė. Ji visus darbus baigė 2012 m. lapkričio 22 d., kai laivas „Šakiai“ stovėjo doke. Todėl atsakomybės klausimas neturėtų kilti. Šias aplinkybes patvirtina byloje patekti įrodymai. Pažymėjo, jog UAB „VLL Group“ būtent dažymo darbų atlikimui, kiek tai susiję su dažymu aparatu, pasamdė UAB „Jūrmazgė“, kuri šiuos darbus atliko. Atkreipė dėmesį, jog Būtingės plūduro dažymo aplinkybėms byloje dalyvaujantys asmenys nekelia ir neanalizuoja, nors apeliacinės instancijos teismas į šias aplinkybes atkreipė dėmesį.

Trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, ADB „Gjensidige“ atstovas teismo posėdyje palaikė atsiliepime nurodytas aplinkybes. Mano, jog neįrodyta, kad atsakovai atliko neteisėtus veiksmus, dėl kurių apgadinti laivai. 2014 m. vasario 7 d. UAB „Savas“ nurodė, jog laivai aptaškyti 2012 m. gruodžio 18 d. Šios aplinkybės nėra paneigtos. Draudiko pozicija nesikeičia, nėra nustatyta draudėjo ir jo subrangovų neteisėtų veiksmų. Pažymėjo, jog visi laivai nedavė sutikimo atlikti pilotinį laivo valymą. Akivaizdu, kad jie patys neprisidėjo prie žalos nustatymo, ištirimo, efektyviausio žalos pašalinimo aplinkybių. Nurodė, jog nėra tinkamai įvertinas nusidėvėjimas, Draudikas nesutinka su vertinimu, kuriuos pateikė ieškovai. Laivo „Autrimpas“ žalos dydis nėra įrodytas. Papildomai pažymėjo, jog trečiojo asmens „Quali Tech ir Antanina“ pateikta sąmata kelia abejonių, bendrovė į sąmatą įtraukė papildomų apgadinimų, kurie nebuvo užfiksuoti apžiūros metu, šalinimą, nepateikė papildomų apgadinimų fotonuotraukų. Prašo ieškinius atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Teismo posėdyje liudytojas Vilius Bartusevičius paaiškino, jog yra UAB „Klaipėdos pilies uostas“ uosto kapitonas paaiškino, jog apie laivų (jachtų) apgadinimą sužinojo iš A. Jastremsko, tiksliai datos įvardinti negali. Nurodė, jog apgadintos buvo 3-4 jachtos. Paaiškino, jog jachtos buvo

iškeliamos žiemai. Nurodė, jog visi laivai turi laivo aptarnavimo sutartis su UAB „Klaipėdos pilies uostas“. Teritorijoje yra vykdomas budėjimas, tačiau jie neatsako už turtą, nesaugo laivų. Budintis apžiūri teritoriją ir surašo kiek ir kokiose vietose stovi laivai. Laivo statymo vietą nustato jis, suderinęs su AB „Klaipėdos laivų remontas“. Laivai statomi ir išvežami su jo leidimu. Papildomai paaiškino, jog su AB „Klaipėdos laivų remontas“ šiuos klausimus derina telefonu, vieno atsakingo asmens įvardinti negali. Nurodė, jog prieš statydamas pramoginį laivą pasitikslinka, kokie darbai bus atliekami AB „Klaipėdos laivų remontas“, kai reikia, įspėja laivų savininkus apsidengti laivą. Paaiškino, jog UAB „Klaipėdos pilies uostas“ uostelis yra atvira teritorija, į AB „Klaipėdos laivų remontas“ gamybinę teritoriją patenkama su leidimais. Papildomai nurodė, jog po laivų aptaškymo ant laivo „Hardy 9,40“ matė darbininkus, mano, jog tai galėjo būti UAB „VLL Group“ darbuotojai. Kada buvo dažomas Būtingės plūduras pasakyti negali.

Teismas

konstatuoja:

byloje pateiktais rašytiniais įrodymais, šalių paaiškinimais nustatyta, jog ieškovei E. Karpavičienei nuosavybės teise priklauso laivas (jachta) „Autrimpas“, registro identifikavimo Nr. LTU-515 (t. 1, b.l. 21). 2012 m. balandžio 12 d. laivo „Autrimpas“ nuomos sutartimi Nr. 0515 ieškovė laivą „Autrimpas“ laikinai valdyti ir naudotis už nuomos mokestį perdavė Lietuvos klasikinių jachtų asociacijai (t. 1, b.l. 22-23). Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacija, laivo „Autrimpas“ nuomininkė ir UAB „Klaipėdos pilies uostas“ 2012 m. gegužės 1 d. sudarė pramoginio laivo aptarnavimo paslaugų sutartį Nr. KPU-12/20, kuria UAB „Klaipėdos pilies uostas“ įsipareigojo teikti laivo „Autrimpas“ aptarnavimo paslaugas, o Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacija – už suteiktas paslaugas atsiskaityti sutartyje nustatyta tvarka (t.1, b. l. 24-27). 2012 m. gruodžio 18 d. (patikslintame ieškinyje nurodoma kita data) atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje, atliekant dažymo darbus remontuojamame laive, buvo apipurkšti dažais 4 pramoginiai laivai („Vėjas“, „Baltas“, „Autrimpas“ ir „Hardy 9,40“). Byloje pateiktas 2013 m. sausio 9 d. Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacijos pranešimas UAB „Klaipėdos pilies uostas“, kuriame nurodoma laivo „Autrimpas“ apgadinimai rasti 2012 m. gruodžio 7 d. nuvykus į Klaipėdos pilies uostą (t.1, b. l. 123).

2012 m. gegužės 15 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB DK „PZU Lietuva“ sudarė bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartį (liudijimo Nr. PZULT 1414724), kuria buvo apdrausta AB „Klaipėdos laivų remontas“ (t.1, b. l. 56, 57-59), civilinė atsakomybė už padarytą žalą užsakovų ir kitų trečiųjų asmenų sveikatai, gyvybei, turtui, aplinkai ir dėl žalos patirtos išlaidos bei finansiniai nuostoliai (Priedo Nr. 1 prie Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo liudijimo 2.1 punktas). 2012 m. gruodžio 20 d. pranešimu dėl apipurkštų laivų AB „Klaipėdos laivų remontas“ UAB DK „PZU Lietuva“ informavo, jog 2012 m. gruodžio 18 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje, atliekant dažymo darbus remontuojamame laive buvo apipurkšti dažais 4 pramoginiai laivai („Vėjas“, „Baltas“, „Autrimpas“, „Hardy“), stovintys iškelti žiemai ant 46 krantinės, visų laivų savininkai pareiškė žodines pretenzijas dėl jų laivų apgadinimo ir reikalauja padengti žalą (t. 1, b.l. 150). 2012 m. gruodžio 27 d. turto apžiūros aktu Nr. 2012/271747 draudiko atstovas užfiksavo įvykio aplinkybes pagal AB „Klaipėdos laivų remontas“ atstovo V. Bartusevičiaus paaiškinimą, nustatė, jog apipurkštas laivo „Hardy“ denis, laivo „Vėjas“ galas, laivo „Autrimpas“ viršus, laivo „Baltas“ paviršius (t. 1. b.l. 152). Iš Priedo Nr. 1 prie Turto apžiūros akto 2012/271747 bei Priedo Nr. 2 turinio matyti, jog draudiko atstovui nuvykus apžiūrėti apgadinto laivo apžiūros metu užfiksuoti būrinės jachtos „Autrimpas“ ir denyje buvusios įrangos apgadinimai, laivo atstovo teigimu, dalis įrangos remontuojama, tačiau dalį reikia keisti (t. 1, b. l. 125, 126).

2013 m. gegužės 8 d. ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ sudarė Jachtos remonto darbų rangos sutartį Nr. A2013-0508, kuria UAB „Ambertip“ įsipareigojo pagal šalių suderintą remonto darbų sąmatą, atlikti jachtos „Autrimpas“ remonto darbus, o užsakovė – priimti atliktus darbus ir laiku už juos atsiskaityti (sutarties 1.1 punktas) (t.1, b. l. 28-33), pagal sutarties 4.1 punktą

– atliekamų darbų kaina 123656,82 Lt. 2013 m. rugpjūčio 22 d. ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ pasirašė darbų priėmimo – perdavimo aktą, kuriuo ieškovė darbus priėmė, patvirtino, jog dėl atliktų darbų pretenzijų neturi, pagal darbų priėmimo – perdavimo aktą turi sumokėti UAB „Ambertip“ 123656,82 Lt (t.1, b. l. 34). 2013 m. gegužės 30 d. ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ pasirašė susitarimą dėl 2013 m. gegužės 8 d. Jachtos remonto darbų rangos sutarties Nr. A2013-0508 sąlygų pakeitimo, kuria buvo pakeistos ieškovės atsiskaitymo už atliktus darbus UAB „Ambertip“ sąlygos – šalys susitarė, jog ieškovė 123 656,82 Lt sumą įsipareigoja rangovui sumokėti per 30 d. nuo tos dienos, kai užsakovei (ieškovei) žalą atlygins už žalos padarymą atsakingi asmenys (t. 6, b. l. 22).

Nustatyta, jog UAB DK „PZU Lietuva“ žalos byloje Nr. 2012/271747, atlikus pirminį patikrinimą, draudiko ekspertas pateikė išvadą, jog dėl atliekamų laivo „Šakiai“ stiebo perdažymo darbų, nebuvo tinkamai paruošta aikštelė, neįvertinta vėjo kryptis bei greitis, todėl dažymo metu dažų dulkės pasklido po teritoriją ir nusėdo ant kitų stovinčių laivų ir/ar objektų (t. 3, b. l. 29). 2013 m. liepos 11 d. ieškovė E. Karpavičienė UAB DK „PZU Lietuva“ pranešimu dėl draudimo išmokos informuota, jog įvykis, kurio metu buvo apgadintas ieškovės laivas pripažintas draudžiamuoju ir priimtas sprendimas išmokėti ieškovei 30490,76 Lt neginčijamą draudimo išmoką (t. 1, b.l. 37). 2013 m. liepos 16 d. pavedimu UAB DK „PZU Lietuva“ išmokėjo ieškovei E. Karpavičienei 30490,76 Lt draudimo išmoką (t.3, b. l. 37). 2013 m. rugsėjo 27 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ sumokėjo ieškovei 10703,39 Lt besąlyginę išskaitą (t. 1, b. l. 124, 164). 2014 m. liepos 29 d. UAB DK „PZU Lietuva“ raštu dėl sprendimo žalos byloje Nr. 2012/271747, draudikas apgadintų laivų atstovus informavo, jog neturi pagrindo draudimo išmokos mokėjimui sprendimą motyvuodamas aplinkybe, jog nenustatyta AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir/ar šios bendrovės subrangovų civilinė atsakomybė dėl keturių pramoginių laivų apipurškimo dažais, todėl įvykis nėra draudžiamasis (t. 1, b. l. 127-128). 2014 m. liepos 28 d. UAB DK „PZU Lietuva“ pateikė ieškovei pretenziją dėl išmokėtos draudimo išmokos grąžinimo (t. 1, b. l. 129).

Dėl ieškinio reikalavimų

ieškovė Edmonda Karpavičienė prašo solidariai iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ priteisti 23882,84 Eur (8246267 Lt) turtinės žalos atlyginimą. Nurodo, jog atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami dažymo darbai, kurių metu nebuvo užtikrinta šalia esančių laivų apsauga ir jie buvo apipurkšti dažais, ieškovė patyrė žalą, kadangi buvo apgadintas jos laivas.

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ su ieškiniu nesutiko, prašė atmesti. Nurodė, jog ieškovė neįrodė patirtos žalos dydžio, taip pat nenurodė, kokius neteisėtus veiksmus atliko atsakovė. Mano, jog ieškovei padaryta žala tiesioginiu priežastiniu ryšiu gali būti siejama tik su dažymo darbus atlikusios UAB „VLL Group“, o ne su AB „Klaipėdos laivų remontas“ veiksmis.

Atsakovė UAB „VLL Group“ su ieškovės reikalavimais taip pat nesutiko, prašė ieškinį atsakovės atžvilgiu atmesti. Nurodė, atsakovės veiksmais (laivo „Šakiai“ dažymas) negalėjo nulemti jokios žalos ieškovei.

Byloje kilo ginčas dėl deliktinės civilinės atsakomybės sąlygų egzistavimo (buvimo).

Civilinė atsakomybė – tai turtinė prievolė, kurios viena šalis turi teisę reikalauti atlyginti nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius), o kita šalis privalo atlyginti padarytus nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius) (Civilinio kodekso (toliau ir – CK) 6.245 straipsnio 1 dalis). Bendrosios civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygos yra neteisėti veiksmai (CK 6.246 straipsnis), priežastinis ryšys (CK 6.247 straipsnis), kaltė (CK 6.248 straipsnis), žala ir nuostoliai (CK 6.249 straipsnis). Civilinei atsakomybei kilti būtinas visų šių sąlygų buvimas. Nesant šių sąlygų negali būti taikoma nei sutartinė, nei deliktinė civilinė atsakomybė. Būtinybę nustatyti šias sąlygas, taikant civilinę atsakomybę, daugelį kartų yra konstatavęs ir Lietuvos Aukščiausiasis Teismas.

Deliktinė civilinė atsakomybė yra turtinė prievolė, atsirandanti dėl žalos, kuri nesusijusi su sutartiniais santykiais, išskyrus atvejus, kai įstatymai nustato, kad deliktinė atsakomybė atsiranda ir

dėl žalos, susijusios su sutartiniais santykiais (CK 6.245 straipsnio 4 dalis). Deliktinės civilinės atsakomybės viena pagrindinių taisyklių suformuluota Civilinio kodekso 6.263 straipsnyje. Jame įtvirtinta kiekvieno asmens pareiga laikytis tokio elgesio taisyklių, kad savo veiksmais nepadarytų kitam asmeniui žalos. Šios, įstatyme įtvirtintos, rūpestingumo pareigos pažeidimas sukuria įstatyme nustatytą žalos atlyginimo prievolę (CK 6.263 straipsnio 2 dalis). Civilinio kodekso 6.246 straipsnio 1 dalis numato, jog civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas veikimas), arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Neteisėtais veiksmais, dėl kurių atsiranda civilinė atsakomybė, gali būti ne tik tiesiogiai įstatyme ar sutartyje nustatytų pareigų nevykdymas ar draudžiamų veiksmų atlikimas, bet ir bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai pažeidimas (CK 6.246 straipsnio 1 dalis); laikoma, kad asmuo yra kaltas, jeigu atsižvelgiant į prievolės esmę jis nebuvo tiek rūpestingas, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina (CK 6.248 straipsnio 3 dalis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2012 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2012*).

Nagrinėjamu atveju ieškovė siekia įrodyti, jog atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ nebuvo tiek rūpestingos ir atidžios, jog vykdydamos savo sutartinius įsipareigojimus, atliekant laivo dažymo darbus neužtikrino šalia esančių laivų apsaugos, dėl ko jie buvo apipurkšti dažais.

Ieškovė nurodė, jog jai nuosavybės teise priklausantis laivas buvo apgadintas (apipurkštas dažais) laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. Ieškovė byloje iš pradžių nurodžiusi, jog laivas apgadintas 2012 m. gruodžio 18 d. (t. 1 b. l. 17-20), vėliau savo poziciją pakeitė ir nurodė, jog apie tai, kad ieškovės laivas kartu su kitomis trimis šalia stovėjusiomis jachtomis buvo apgadintos, tapo žinoma 2012 m. gruodžio 7 d. (t. 2., b. l. 30).

Bylos duomenimis nustatyta, jog 2012 m. rugsėjo 11 d. AB „Lietuvos laivų remontas“ ir Lietuvos kariuomenė sudarė paslaugų pirkimo – pardavimo sutartį, kuria AB „Klaipėdos laivų remontas“ įsipareigojo suteikti laivo „Šakiai“ dokinio remonto paslaugas pagal sutartyje ir jos priede nustatytus reikalavimus. 2012-10-01 AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ sudarė rangos sutartį Nr. 2012/10/01, kuria AB „Klaipėdos laivų remontas“ užsakė laivo „Šakiai“ antstato, portalo, laivo mechanizmų, laivo strėlių plovimo 300 bar, 1000 bar spaudimu, laivo korpuso 1000 bar plovimo – valymo ir dažymo darbus, o UAB „VLL Group“ įsipareigojo šiuos darbus atlikti savo jėgomis su teise pasitelkti subrangovus (t. 1, b. l. 98-99). 2012-11-30 UAB „VLL Group“ ir AB „Klaipėdos laivų remontas“ pasirašė techninį – darbų atlikimo aktą, kuriuo UAB „VLL Group“ užsakovei perdavė atliktus darbus, akte užfiksuota, jog darbų vėlavimo nebuvo, užsakovas darbo kokybei ir terminams pretenzijų neturi (t. 1, b. l. 100). 2012 m. gruodžio 11 d. UAB „VLL Group“ atsakovei AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė garantinį raštą, kuriuo įsipareigojo 2013 m. esant palankioms oro sąlygoms, suderinus su laivo „Šakiai“ komanda, pagal Rangos sutartį Nr. 2012/10/01 atlikti laivo dažymo darbus pagal dokinio remonto specifikacijos punktus (t. 2, b. l. 170). 2012 m. gruodžio 11 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ Lietuvos kariuomenei išdavė garantinį raštą – įsipareigojimą dažymo darbams atlikti 2013 m., kuriuo įsipareigojo atlikti dažymo darbus 2013 metais pirmai pasitaikiusiai progai esant palankioms oro sąlygoms ir suderinus su laivo „Šakiai“ komanda, bet ne vėliau 2016 m. birželio 30 d. 2012 m. gruodžio 12 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir Lietuvos kariuomenė pasirašė galutinį paslaugų perdavimo – priėmimo aktą, kuriuo pažymima, jog buvo atliktas laivo „Šakiai“ dokinis remontas pagal pridedamą apimtį, patvirtinama, jog nuo šio akto pasirašymo dienos įsigalioja paslaugų teikėjo garantija atliktiems darbams sutartyje numatytomis sąlygomis ir terminais (t. 2, b. l. 180). Iš ADB „Gjensidige“ žalos administravimo byloje esančių dokumentų – paraiškų aktų turinio matyti, jog paskutiniai laivo „Šakiai“ dažymo doke oranžiniais darbais užsakovui perduoti 2012 m. lapkričio 22 d.

Byloje pateiktas Lietuvos kariuomenės informacinis pranešimas, kuriame nurodoma, jog po 2012 m. lapkričio 22 d. akto, pasirašymo tarp AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir Lietuvos kariuomenės nebuvo pasirašytas joks kitas (atskiras) darbų priėmimo – perdavimo aktas, fiksuojantis dažymo oranžiniais dažais darbų atlikimą ir perdavimą Lietuvos kariuomenei; galutinis paslaugų perdavimo – priėmimo aktas dėl laivo „Šakiai“ dokinio remonto paslaugų atlikimo buvo pasirašytas

2012 m. gruodžio 12 d. (t.2, b. l. 192). Rašte taip pat nurodoma, jog laivas „Šakiai“ Klaipėdos jūrų uosto krantinėje Nr. 46 buvo laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo 22 d. iki 2012 m. spalio 28 d., nuo 2012 m. spalio 30 d. iki 2012 m. lapkričio 23 d. laivas „Šakiai“ buvo Klaipėdos jūrų uosto doke Nr. 25, o nuo 2012 m. lapkričio 25 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. – prie Klaipėdos jūrų uosto krantinės Nr. 46. ADB „Gjensidige“ žalos administravimo byloje pateiktas 2013 m. lapkričio 18 d. Lietuvos kariuomenės atsakymas į draudiko paklausimą, kuriuo nurodoma, jog 2012 m. gruodžio 18 d. laivas „Šakiai“ nebuvo prisišvartavęs prie krantinės Nr. 46 ir pagal turimus dokumentus dažymo darbai laive nebuvo atliekami. Laivo „Šakiai“ remontas pagal 2012 m. rugsėjo 11 d. sutartį Nr. KPS173, sudarytą su AB „Klaipėdos laivų remontas“ buvo baigtas 2012 m. gruodžio 12 d. 2015 m. balandžio 3 d. pranešimu Lietuvos kariuomenė pateikė informaciją, jog 2012 m. gruodžio 12 d. pasirašant galutinį paslaugų perdavimo – priėmimo aktą tarp AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir Lietuvos kariuomenės, laivo „Šakiai“ antstatas, įskaitant ir stiebą, buvo nudažytas oranžiniais dažais ne visas; laikotarpiu nuo 2013 m. balandžio 26 d. iki 2013 m. gegužės 4 d. (galima kelių dienų paklaida) buvo atliekami laivo „Šakiai“ antstato dažymo oranžiniais dažais darbai (t. 3., b. l. 108).

Ieškovė nurodė, jog atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ atliko neteisėtus veiksmus, neužtikrino, jog atliekant laivo „Šakiai“ dažymo darbai nebūtų apipurkšti šalia stovėję laivai (jachtos), įskaitant ir ieškovės laivą. Patikslintuose procesiniuose dokumentuose nurodė, jog laivai oranžinės spalvos dažais aptaškyti laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. Tačiau byloje nustatytos aplinkybės paneigia šiuos ieškovės argumentus. Civilinio kodekso 6.246 straipsnio 1 dalis įtvirtina, jog civilinė atsakomybė atsiranda neįvykdžius įstatymuose ar sutartyje nustatytos pareigos (neteisėtas neveikimas) arba atlikus veiksmus, kuriuos įstatymai ar sutartis draudžia atlikti (neteisėtas neveikimas), arba pažeidus bendrojo pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai. Neteisėtumas bendriausia prasme suprantamas kaip asmens elgesio neatitiktis teisei. Juo laikomas ne tik konkretaus įstatymuose ar sutartyje nustatyto įpareigojimo nevykdymas, bet ir bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai pažeidimas. Civilinio kodekso 6.263 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kiekvienas asmuo turi pareigą laikytis tokio elgesio taisyklių, kad savo veiksmais (veikimu, neveikimu) nepadarytų kitam asmeniui žalos; 2 dalyje nustatyta pareiga asmeniui, atsakingam už žalą, padarytą asmeniui ar turtui, o įstatymų nustatytais atvejais – ir neturtinę žalą, visiškai ją atlyginti. Tai yra specialioji deliktinės atsakomybės norma, kurioje kartu su bendrąja Civilinio kodekso 6.246 straipsnio 1 dalies norma įtvirtintas vadinamasis generalinis deliktas, kurio esmė yra užtikrinti pagrindinę civilinės atsakomybės funkciją – kompensuoti nukentėjusiam asmeniui jo teisių pažeidimu padarytą žalą. Pagal generalinio delikto taisyklę atsakomybės pagrindas yra bendro pobūdžio rūpestingumo ir atsargumo pareigos pažeidimas, sukėlęs kitam asmeniui žalos (žr., pvz., *Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. lapkričio 29 d. nutartį civilinėje byloje G. P. ir kt. v. Lietuvos Respublika Nr. 3K-3-539/2012; kt.*). Nagrinėjamu atveju įvertinus byloje pateiktų įrodymų visumą, nėra pagrindo pripažinti, jog atsakovė UAB „VLL Group“ atliko neteisėtus veiksmus ar pažeidė bendrojo pobūdžio pareigą elgtis rūpestingai ir atidžiai. Byloje pateikti įrodymai patvirtina, jog laivo „Šakiai“ dažymo oranžiniais dažais darbai buvo baigti 2012 m. lapkričio 22 d., t. y. laivui „Šakiai“ dar esant doke, o iškėlus laivą į krantinę Nr. 46 buvo atliekami kiti smulkūs laivo remonto, valymo darbai. Byloje nėra pateikta patikimų įrodymų, jog atsakovė UAB „VLL Group“ laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbus atliko ir po 2012 m. lapkričio 22 d., kai laivas perkeltas į krantinę Nr. 46, ar po 2012 m. lapkričio 30 d. akto, kuriuo darbai perduoti AB „Klaipėdos laivų remontas“, pasirašymo. Priešingai, byloje pateikti duomenys (UAB „VLL Group“ garantinis raštas, AB „Klaipėdos laivų remontas“ garantinis raštas, Lietuvos kariuomenės pranešimai) patvirtina, jog nebaigti laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbai buvo atlikti 2013 m. gegužės mėn. Nurodytos aplinkybės paneigia ir atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atstovo argumentus, jog po 2012 m. lapkričio 30 d. akto pasirašymo atsakovė UAB „VLL Group“ galimai atliko laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbus krantinėje, šie atsakovės teiginiai vertintini kaip atsakovės gynybinė pozicija siekiant išvengti atsakomybės. Byloje pateikti UAB „VLL Group“ pranešimai, pasirašyti bendrovės vadovo 2013 m. vasario 14 d., kuriuose UAB „VLL Group“ nurodo, jog žala bus pašalinta, atlikti 2012 m. gruodžio 19 d. atsakovės darbuotojo Ž. Liekio pateikto pasirašymo rašto vertintini kritiškai, kadangi

ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, jog 2012 m. gruodžio 19 d. Ž. Liekio vardu parengtą dokumentą pasirašė ne dažytojas Ž. Liekis (t. 1, b. l. 101-109).

Byloje pateiktų įrodymų visuma taip pat nesudaro pagrindo pripažinti atsakovę AB „Klaipėdos laivų remontas“ atlikus neteisėtus veiksmus, dėl kurių ieškovės laivui buvo padaryta žala. Ieškovė atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atsakomybę kildina iš AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir atsakovės UAB „VLL Group“ sudarytos rangos sutarties, nurodo, jog atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ neužtikrino šalia esančių laivų apsaugos ir jie buvo apipurkšti dažais. Tačiau pažymėtina, jog teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis). Ieškovė nėra 2012 m. spalio 1 d. tarp atsakovių sudarytos sutarties šalis, todėl nepagrįstai remiasi tarp šalių sudarytos sutarties nuostatomis. Kita vertus, byloje nėra pateikta įrodymų apie 2012 m. spalio 1 d. sutarties netinkamą vykdymą, UAB „VLL Group“ pretenzijų dėl šios sutarties neįvykdymo ar netinkamo vykdymo AB „Klaipėdos laivų remontas“ nepateikė. Ieškovė nenurodė, kokius konkrečius neteisėtus veiksmus lėmusius žalos atsiradimą atliko AB „Klaipėdos laivų remontas“, pažymint, jog pats faktas, kad pramoginiai laivai stovėjo AB „Klaipėdos laivų remontas“ gamybinės zonos teritorijoje, *per se* (savaimė) nesuponuoja atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ atsakomybės, byloje nesant kitų įrodymų. Ieškovės atstovo argumentai, jog apeliacinės instancijos teismo nutartyje dėl aplinkybės, kad būtų atsakingas kitas asmuo dėl žalos padarymo, o ne šios bylos atsakovai, apeliacinės instancijos teismas nepagrįstumo nepasisakė, atmestini kaip nepagrįsti, atkreipiant šalies dėmesį, jog apeliacinės instancijos teismas 2015 m. gruodžio 18 d. nutartimi civilinę bylą grąžino nagrinėti pirmosios instancijos teismui iš naujo, kadangi nustatė absoliutų negaliojimo pagrindą, o taip pat dėl to, kad nebuvo atskleista bylos esmė (t.5, b. l. 29-38). Ikiteisminio tyrimo metu duoti AB „Klaipėdos laivų remontas“ darbuotojo A. Luko parodymai, jog jis galimai dažė laivą „Šakiai“ (Nutarimo 4 lapas) vertintini kritiškai, kadangi ikiteisminio tyrimo medžiagoje nėra duomenų, ar šie parodymai pasitvirtino, be to, byloje pateikti įrodymai, jog vėlesniuose rašytiniuose paaiškinimuose šis asmuo savo parodymų nepatvirtino (t. 2, b. l. 171-173, 178). Kitų objektyvių įrodymų, patvirtinančių AB „Klaipėdos laivų remontas“ atlikus neteisėtus veiksmus, byloje nepateikta.

Civiliniame procese galiojantis rungimosi principas (Civilinio proceso kodekso 12 straipsnis) lemia tai, kad įrodinėjimo pareiga ir pagrindinis vaidmuo įrodinėjant tenka įrodinėjamų aplinkybių nustatymu suinteresuotoms šalims (Civilinio proceso kodekso 178 straipsnis). Įrodinėjimo tikslas – nustatyti tiesą, teismo įsitikinimas, pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir vertinimu, kad tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja (Civilinio proceso kodekso 176 straipsnio 1 dalis). Faktą galima pripažinti įrodytu, jeigu byloje esančių įrodymų pagrindu susiformuoja teismo įsitikinimas to fakto buvimu. Pažymėtina, kad įrodymų vertinimas pagal Civilinio proceso kodekso 185 straipsnį reiškia, kad bet kokios ginčui išspręsti reikšmingos informacijos įrodomąją vertę nustato teismas pagal vidinį savo įsitikinimą. Pastebėtina, jog teismas gali konstatuoti tam tikros aplinkybės buvimą ar nebuvimą, kai tokie išvada padaryti pakanka byloje esančių įrodymų. Įrodymų pakankumas byloje reiškia, kad jie tarpusavyje neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia padaryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. liepos 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2010*). Nagrinėjamu atveju, įvertinus byloje esančių įrodymų visumą, dalyvaujančių byloje asmenų paaiškinimus, pripažinti, jog atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ laivo „Šakiai“ remonto darbų atlikimo laikotarpiu atliko neteisėtus veiksmus ar pažeidė bendro pobūdžio pareigą elgtis rūpestingai ir atidžiai, nėra pagrindo (Civilinio proceso kodekso 185 straipsnis).

Be to, iš 2014 m. birželio 5 d. Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūros nutarimo dėl ikiteisminio tyrimo Nr. 30-9-00040-14 nutraukimo turinio matyti, jog ikiteisminio tyrimo metu apklausti laivo dažymo darbus atlikę asmenys; liudytojas A. Christyakov parodė, jog „*lyg tai 2012 m. lapkričio – gruodžio mėn. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje dažė laivą „Šakiai“ oranžinės spalvos dažais. <...>Doke laivą dažė aparatu <...>; praėjus kuriam tai laikui nuo dažymo darbų pradžios, laivas iškeltas į krantinę likusių smulkių dažymo darbų atlikimui, t. y. kuriuos galima atlikti dažymo teptuku arba voleliu, tęsė dažymo darbus kitų spalvų*

dažais“. Panašias aplinkybes ikiteisminio tyrimo metu parodė ir liudytoju apklaustas G. Rimkus, R. Daujotas, M. Kobzevas. (t.1 b. l. 101-109). Pažymėtina, jog ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, jog panašiu laikotarpiu AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje buvo atliekami Būtingės plūdūro dažymo darbai. Ikiteisminio tyrimo metu UAB „Edvika“ gamybos vadovas parodė, jog *„2012 m. nuo spalio mėn. iki lapkričio vidurio AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje UAB „Edvika“ darbuotojų buvo atliekami Būtingės plūdūro, esančio krantinų Nr. 47 ir Nr. 52 sankirtoje, dažymo darbai oranžinės spalvos dažais. <...> Apatinė plūdūro dalis, buvusi prie krantinų Nr. 52 ir Nr. 47 kampe, vandenyje, buvo dažoma tokiais pat oranžinės spalvos dažais, tačiau ne jų bendrovės, o kaž kurios kitos bendrovės.“* (Nutarimo 3-4 lapai).

Byloje pateikti rašytiniai įrodymai patvirtina, jog 2012 m. rugsėjo 20 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ (užsakovas) ir UAB „Edvika“ (rangovas) sudarė sutartį Nr. 08-2012, kuria užsakovas įsipareigojo suteikti darbų apimtis naftos priėmimo platformos smėliavimo ir dažymo darbams atlikti užsakovo teritorijoje, o rangovas – šiuos darbus atlikti (t. 2, b. l. 174-175); sutartyje numatyta darbų atlikimo pabaiga – 2012 m. rugsėjo 30 d. (sutarties 3.2 punktas). 2012 m. rugsėjo 28 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „Edvika“ pasirašė protokolą Nr. 4-09/202, kuriuo dėl iškilusių papildomų darbų vykdymo pratęsė sutarties vykdymą nuo 2012 m. spalio 1 d. iki 2012 m. spalio 31 d. (t. 2, b. l. 176). 2012 m. spalio 26 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „Edvika“ pasirašė atliktų darbų rezultato priėmimo aktą, kuriuo užsakovas (AB „Klaipėdos laivų remontas“) priėmė atliktų darbų rezultatą, nustatė, jog laikotarpiu nuo 2012 m. rugsėjo 21 d. iki 2012 m. spalio 26 d. buvo atlikti naftos priėmimo platformos smėliavimo, dažymo darbai (t.2, b. l. 177). AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė į bylą 2012 m. gruodžio 20 d. techninį – finansinį aktą atliktiems darbams, kuriuo AB „Klaipėdos laivų remontas“ užsakovui perdavė atliktus darbus – atsarginio SPM C.A.L.M. plūdūro kapitalinio remonto darbus (t.3, b.l. 142).

Taigi byloje pateikti rašytiniai įrodymai patvirtina, jog AB „Klaipėdos laivų remontas“ gamybinėje teritorijoje, kurioje stovėjo ant krantinės Nr. 46 iškelti pramoginiai laivai (įskaitant ieškovės laivą) buvo atliekami kelių objektų remonto darbai. Byloje nėra ginčo dėl aplinkybės, jog šalia krantinės Nr. 46, prie kurios iki 2012 m. gruodžio 4 d. buvo prišvartuotas laivas „Šakiai“, prie krantinų Nr. 47 ir Nr. 52 buvo atliekami Būtingės plūdūro remonto darbai, jis taip pat buvo dažomas oranžinės spalvos dažais. Kita vertus ieškovė šia aplinkybe nesiremia. Dispozityvumo principas, įtvirtintas Civilinio proceso kodekso 13 straipsnyje, reiškia, kad tik asmuo, manantis, jog jo teisės pažeistos, sprendžia, ar ginti pažeistą teisę ir kokią pažeistų teisių gynimo būdą pasirinkti, t. y. asmuo, suformuluodamas ieškinio pagrindą ir dalyką, nustato teismo nagrinėjimo objektą ir ribas. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad ieškinio elementus privaloma nurodyti kiekviename ieškinyje, nes jie individualizuoja kiekvieną konkretų civilinį ginčą. Tinkamas ieškinio dalyko ir pagrindo suformulavimas ne tik leidžia apibrėžti bylos teismo nagrinėjimo ribas, bet ir sudaro sąlygas priešingai ginčo šaliai parengti atsikirtimo argumentus (atsiliepimą), taip užtikrinant ginčo šalių procesinio lygiateisiškumo principo įgyvendinimą. Pareiškiantis ieškinį asmuo privalo tinkamai surašyti ieškinio pareiškimą, aiškiai suformuluoti ieškinio dalyką ir pagrindą tam, kad teismas, vadovaudamasis koncentracijos ir ekonomiškumo principais (Civilinio proceso kodekso 7 straipsnis), galėtų tinkamai pasiekti vieną iš savo tikslų – kuo greičiau atkurti teisinę taiką tarp šalių (Civilinio proceso kodekso 2 straipsnis). Ieškinio pagrindas – tai faktinės aplinkybės (lot. *causa petendi*), kuriomis ieškovas grindžia savo materialųjį teisinį reikalavimą, t. y. ieškinio dalyką (lot. *causa actiones*; *causa petendi*) (žr., pvz., *Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. vasario 19 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-37/2014 ir joje nurodytą praktiką; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2017 m. birželio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-271-313/2017*). Ieškovė nurodo, jog jai nuosavybės teise priklausantis pramoginis laivas buvo apgadintas Lietuvos kariuomenei priklausančio laivo „Šakiai“ remonto laikotarpiu. Viso bylos nagrinėjimo teisme metu ieškovė laikėsi vieningos pozicijos, jog būtent dėl laivo „Šakiai“ dažymo darbų vykdymo buvo apgadintas jai priklausantis laivas, tačiau ieškovės pozicija dėl žalos padarymo laiko buvo nenuosekli ir kito. Pradiniame ieškinyje E. Karpavičienė nurodė, jog laivai buvo apgadinti 2012 m. gruodžio 18 d. prie krantinės Nr. 46 atliekant laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbus. Patikslintu ieškiniu E. Karpavičienė nurodė, jog laivui „Autrimpas“ padaryta žala pastebėta iki 2012 m. gruodžio

18 d., t. y. 2012 m. gruodžio 7 d. (t. 2, b. 1. 30). Ieškovė remiasi UAB „Quali Tech ir Antanina“ vadovo A. Jastremsko žodiniais paaiškinimais (t. 2, b. 1. 30), daro išvadą, jog jos ir kiti laivai buvo apgadinti laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. Žalos padarymo laikui pagrįsti ieškovė teikė el. laiškų kopijas, kurios buvo siųstos Lietuvos klasikinių medinių jachtų asociacijos nariui, nurodo, jog laiškų siuntimo diena – 2012 m. gruodžio 7 d. Civilinio proceso kodekso 177 straipsnio 1 dalis numato, jog įrodymai civilinėje byloje yra bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių šalių reikalavimus ir atsikirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Pažymėtina, jog vertinant keletą įrodymų, lemia ne tik kiekvieno iš įrodymų patikimumas, bet ir įrodomųjų duomenų tarpusavio santykis – ar nėra prieštaravimų tarp jų, ar šalutiniai duomenys patvirtina pagrindinius, ar pakankami yra tiesioginiai duomenys, ar nuoseklūs yra šalutiniai įrodomieji faktai (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. sausio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-150/2007; 2008 m. sausio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-18/2008*). Ieškovės pateikti įrodymai dėl žalos padarymo laiko vertintini kritiškai, ieškovė pateikė el. laiškų, kurie buvo kelis kartus persiųsti skirtingiems adresatams kopijas, tačiau originalių el. susirašinėjimo duomenų į bylą nepateikė, byloje nėra kitų šalutinių įrodymų, patvirtinančių el. laiškuose nurodytas laiko nuorodas. Nors trečiojo asmens UAB „Quali Tech ir Antanina“ vadovo A. Jastremsko parodymai byloje buvo nuoseklūs ir jis laikėsi pozicijos, jog apdažytus laivus pastebėjo 2012 m. gruodžio 5 d., tačiau byloje kitų šias aplinkybes patvirtinančių įrodymų nėra. Nei ieškovė, nei trečiasis asmuo žalos padarymo laiko raštu nefiksavo, pretenzijas dėl laivų apgadavimo reiškė žodžiu, o byloje apklaustas liudytojas V. Bartusevičius tikslų laiko nuorodų, kada jam buvo pranešta apie apgadintus laivus, kada vyko jų apžiūrėti, paaiškinti negalėjo. Savo ruoštu byloje pateiktų įrodymų visuma – šalių susirašinėjimai, draudiko žalos administravimo bylos medžiaga, ikiteisminio tyrimo medžiaga, pateiktų susirašinėjimų eiliškumas suponuoja prielaidą, kad labiau tikėtina, jog žalos padarymo laikas – 2012 m. gruodžio 18 d., o ne ieškovės nurodytas laiko intervalas nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d. (Civilinio proceso kodekso 183 straipsnis, 185 straipsnis, (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2001 m. kovo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-260/2001; 2002 m. balandžio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-569/2002; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. liepos 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2010; kt.*).

Civilinio kodekso 6.247 straipsnis numato, jog atlyginami tik tie nuostoliai, kurie susiję su veiksmais (veikimu, neveikimu), nulėmusiais skolininko civilinę atsakomybę tokiu būdu, kad nuostoliai pagal jų ir civilinės atsakomybės prigimtį gali būti laikomi skolininko veiksmų (veikimo, neveikimo) rezultatu. Nagrinėjamu atveju pripažinti, jog ieškovė patyrė žalos dėl atsakovų neteisėtų veiksmų, nėra pagrindo, todėl ieškovės reikalavimas iš atsakovų ieškovei priteisti žalos atlyginimą, negali būti tenkinamas.

Nesant nustatytai vienai iš sąlygų, būtinų civilinei atsakomybei kilti, ji atsakovams negali būti taikoma, todėl kitų sąlygų nustatymas netenka teisinės reikšmės nagrinėjamoje byloje, tačiau įvertinus civilinės bylos dalyką, dalyvaujančių byloje asmenų paaiškinimus, teismas pasisako dėl tam tikrų ieškovės ieškinio argumentų –solidariosios atsakomybės taikymo, žalos dydžio įrodinėjimo.

Civilinio kodekso 6.265 straipsnio 1 dalis numato, jog jeigu asmuo, kuris nėra darbuotojas vykdydamas kito asmens, kuris nėra jo darbdavys, duotą nurodymą, padaro žalos, tai abu šie asmenys atsako solidariai. CK 6.279 straipsnio 1 dalis numato, jog bendrai padarę žalos asmenys nukentėjusiam asmeniui atsako solidariai. Kasacinis teismas, aiškindamas žalos atlyginimo klausimą, kai nustatoma, jog žalą padarė keli asmenys, pasisakė, jog žalą padariusių asmenų atsakomybė yra solidari, kai ne vienam asmeniui yra priskirtina visa žala arba aiški jos dalis, o priežastinio ryšio tarp atsakovų veiksmų ir atsiradusios žalos pobūdis yra vienodas. Pagal formuojamą teismų praktiką (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2005 m. kovo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-156/2005*), taikant deliktinę atsakomybę, netiesioginis priežastinis ryšys pripažįstamas tinkama civilinės atsakomybės sąlyga, jeigu neteisėti veiksmai padėjo žalai (nuostoliams) atsirasti ar jiems padidėti, o tais atvejais, kai priežastinio ryšio tarp atsakovų veiksmų ir atsiradusios žalos pobūdis yra skirtingas, t. y. kai vieno atsakovo veiksmai buvo tiesioginė žalos

atsiradimo priežastis, o kito veiksmai tik netiesiogiai turėjo įtakos žalos atsiradimui, atsakovų atsakomybė bus dalinė.

Nagrinėjamu atveju ieškovė atsakovių civilinės atsakomybės solidarumą grindžia Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2004 m. lapkričio 16 d. nutartyje Nr. 3K-7-446/2004 pateiktu išaiškinimu dėl rangos ir subrangos sutarčių aiškinimo ir rangovo bei subrangovo civilinės atsakomybės. Minėtoje kasacinio teismo nutartyje išaiškinta, jog „*statybos laikotarpiu, kai užsakovas renovuojamą statinį yra perdavęs generaliniam rangovui, o šis paveda tam tikrus darbus atlikti subrangovui, generalinis rangovas jam sutartimi suteiktų teisėto pastato valdytojo teisių negali visa apimtimi perduoti subrangovui, nes toks perdavimas neatitiktų generalinio rangovo teisinės padėties statybos procese*“, o taip pat „*Tais atvejais, kai renovuojamas pastatas (statomas objektas) perduodamas subrangovui, toks turto valdymas nereikia, kad generalinis rangovas tuo laikotarpiu neteko turto valdymo teisės visa apimtimi*“ ir „*Statybos objekto perdavimas subrangovui, kad šis atliktų specialius darbus, nereikia visų generalinio rangovo teisių į statybos objektą perdavimo. Generaliniam rangovui išlieka atsakomybė prieš užsakovą ir kitus asmenis visą statybos laiką nepriklausomai nuo subrangos sutartimi subrangovui suteiktų teisių apimties*“. Tačiau pažymėtina, jog kasacinio teismo nagrinėtos civilinės bylos ir šios civilinės bylos *ratio decidendi* (argumentas, kuriuo grindžiamas sprendimas) skiriasi – kasacinio teismo nagrinėtoje civilinėje byloje nukentėjusio asmens turtas (parduotuvėje esančios prekės) buvo apgadintos dėl vienam iš atsakovų priklausančioje patalpose, kurias jis perdavė generaliniam rangovui, o pastarasis – subrangovui, kilusio gaisro, kasacinio teismo byloje buvo nagrinėjamas generalinio rangovo teisių į statybos objektą – pastatą apimties ribos ir atsakomybė, o šioje civilinėje byloje – dėl deliktinės atsakomybės taikymo sąlygų, asmenims, vykdžiusiems laivo dažymo darbus. Atkreiptinas dėmesys, jog Kasacinio teismo praktikoje ne kartą pažymėta, kad precedentsais reikia remtis itin apdairiai, jų, kaip teisės šaltinių, negalima suabsoliutinti. Precedento galią turi tik tokie ankstesni teismų sprendimai, kurie buvo sukurti analogiškose bylose, kurių faktinės aplinkybės yra tapačios arba labai panašios į faktines aplinkybes bylose, kuriose buvo sukurtas precedentas, ir kurioms turi būti taikoma ta pati teisė, kaip byloms, kuriose buvo sukurtas precedentas. Vertinant, ar precedentas tinkamas, taip pat būtina atsižvelgti ir į kitas reikšmingas aplinkybes, tarp jų precedento sukūrimo laiką; į tai, ar precedentas atspindi jau susiformavusią teismų praktiką, ar yra pavienis atvejis; į precedento argumentacijos įtikinamumą ir kita (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. rugpjūčio 30 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-345/2011; 2016 m. balandžio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-234-248/2016, ir kt.). Kita vertus, net ir taikant kasacinio teismo nutartyje pateikto išaiškinimo nuostatas, atkreiptinas dėmesys, jog kasacinis teismas pasisakė, kad būtina nustatyti ir generalinio rangovo atsakomybės, susijusios su nepakankama subrangovo darbų kontrole ir objekto saugumo neužtikrinimu, apimtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2004 m. lapkričio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-466. Teismų praktika. 2004, 23). Ieškovė šių aplinkybių neįrodinėja.

Be to, bylos duomenimis nustatyta, jog UAB „VLL Group“ ir AB „Klaipėdos laivų remontas“ nesiejo pavedimo teisiniai santykiai, šalys buvo sudariusios rangos sutartį, kuris pagrindu atsakovė UAB „VLL Group“ sutartyje nustatyta apimtimi atliko dažymo darbus laive „Šakiai“. Byloje taip pat nenustatyta, jog atsakovės atliko neteisėtus veiksmus, dėl kurių ieškovė patyrė žalą. Savo ruožtu jeigu žala galėjo atsirasti dėl kelių asmenų skirtingų veiksmų ir šie asmenys yra atsakingi už žalą atlyginimą, tačiau nustatoma, kad iš tikrųjų žala atsirado tik dėl vieno iš tų asmenų veiksmų, tai visi asmenys atsako kartu, išskyrus atvejus, kai kiti asmenys įrodo, kad žala negalėjo būti įvykio (veiksmų), už kurį jie yra atsakingi, rezultatas (CK 6.279 straipsnio 4 dalis).

Solidarioji prievolė nėra preziumuojama, išskyrus įstatyme nustatytas išimtis (CK 6.6 straipsnio 1 dalis). Paprastai solidarioji atsakomybė deliktiniuose santykiuose taikoma tada, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) asmenis sieja bendri veiksmai pasekmių atžvilgiu; 2) kai asmenis sieja bendri veiksmai neteisėtų veiksmų atžvilgiu, t. y. šiuo atveju solidarioji atsakomybė galima, net jei neteisėtai veikęs asmuo tiesiogiai nepadarė žalos, bet žino apie tiesiogiai žalą padariusio asmens veiksmų neteisėtumą; 3) kai asmenys, nors tiesiogiai ir nepadarė žalos, bet prisideda prie jos kurstymo, inicijavimo ar provokacijos, t. y. kai iš esmės juos sieja bendra kaltė, nesvarbu, tai padaryta tyčia ar dėl neatsargumo; 4) kai asmenų nesieja bendri neteisėti veiksmai ir jie vienas apie kitą nežino,

bet padaro žalos, ir neįmanoma nustatyti, kiek vienas ar kitas prisidėjo prie tos žalos atsiradimo, arba žala atsirado tik dėl jų abiejų veiksmų; 5) kai pareiga atlyginti žalą atsiranda skirtingu pagrindu (pvz., sutartinės ir deliktinės atsakomybės pagrindais); 6) kai žalą padaro asmuo, o kitas asmuo yra atsakingas už šio asmens veiksmus. (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus išplėstinės teisėjų kolegijos 2008 m. kovo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-59/2008; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2015 m. kovo 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-118-219/2015*). Bet koku atveju sprendžiant dėl kelių skolininkų atsakomybės, turi būti nustatomos kiekvieno skolininko civilinės atsakomybės sąlygos, įvertintos civilinės atsakomybės ribos.

Tais atvejais, kai atsakovų veiksmus ir žalą siejančio priežastinio ryšio pobūdis yra skirtingas, t. y. kai vieno atsakovo veiksmai buvo tiesioginė žalos atsiradimo priežastis, o kito veiksmai tik netiesiogiai turėjo įtakos žalai atsirasti, atsakovų atsakomybė yra dalinė; nustatant priežastinį ryšį, reikia įvertinti atsakovo, jeigu jis elgtųsi kaip protingas ir apdairus asmuo, galimybę neteisėtų veiksmų atlikimo metu numatyti žalos atsiradimą, neteisėtais veiksmais pažeistos teisės ar teisėto intereso prigimtį ir vertę bei pažeisto teisinio reglamentavimo apsauginį tikslą (žr., pvz., *Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus išplėstinės teisėjų kolegijos 2007 m. lapkričio 26 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje Nr. 3K-7-345/2007*).

Civilinio kodekso 6.249 straipsnio 1 dalis numato, jog žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Piniginė žalos išraiška yra nuostoliai.

Ieškovė iš atsakovų prašo priteisti 23882,84 Eur (8246267 Lt) turtinės žalos atlyginimą. Procesiniuose dokumentuose nurodė, jog suėjus atsiskaitymo už remonto darbus terminui, laikytina, jog ieškovė patyrė 123656,82 Lt (35813,59 Eur) žalą.

Bylos duomenimis nustatyta, jog 2013 m. gegužės 8 d. ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ sudarė Jachtos remonto darbų rangos sutartį Nr. A2013-0508, kuria UAB „Ambertip“ įsipareigojo pagal šalių suderintą remonto darbų sąmatą, atlikti jachtos „Autrimpas“ remonto darbus, o užsakovė – priimti atliktus darbus ir laiku už juos atsiskaityti (sutarties 1.1 punktą) (t.1, b.1. 28-33), pagal sutarties 4.1 punktą – atliekamų darbų kaina 123656,82 Lt. 2013-08-22 ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ pasirašė darbų priėmimo – perdavimo aktą, kuriuo ieškovė darbus priėmė, patvirtino, jog dėl atliktų darbų pretenzijų neturi, pagal darbų priėmimo – perdavimo aktą turi sumokėti UAB „Ambertip“ 123656,82 Lt (t.1, b.1. 34). 2013 m. gegužės 30 d. ieškovė E. Karpavičienė ir UAB „Ambertip“ pasirašė susitarimą dėl 2013 m. gegužės 8 d. Jachtos remonto darbų rangos sutarties Nr. A2013-0508 sąlygų pakeitimo, kuria buvo pakeistos ieškovės atsiskaitymo už atliktus darbus UAB „Ambertip“ sąlygos – šalys susitarė, jog ieškovė 123 656,82 Lt sumą įsipareigoja rangovui sumokėti per 30 d. nuo tos dienos, kai užsakovei (ieškovei) žalą atlygins už žalos padarymą atsakingi asmenys (t. 6, b. 1. 22). Ieškovė teismui taip pat pateikė 2016 m. rugpjūčio 30 d. Baltik Kontor Klaipėda Ltd žalos vertinimo ataskaitą, kurioje nurodoma, jog 2012 m. gruodžio mėn. laivui padarytos žalos atstatymo vidutinė rinkos kaina buvo 36751,64 Eur (su PVM) (t.5, b.1. 136), o ieškinio pateikimo dienai bei ataskaitos parengimo dienai pakilo. ADB „Gjensidige“ teismui pateiktoje trečiojo asmens žalų sprendimų skyriaus eksperto pažymoje nurodoma, jog laivo „Autrimpas“ nusidėvėjimas įvykio dieną sudarė 70 proc., pateikta darbų sąmata 201 565 Lt sumai, o eksperto apskaičiuotas nuostolis atliekant vien tik valymo/poliravimo darbus 41 194,15 Lt (t.3, b. 1. 93). Iš byloje pateiktos pramoginio laivo „Autrimpas“ pirkimo – pardavimo sutarties (Vidaus vandenų transporto priemonės pirkimo – pardavimo sutarties) matyti, jog 2010 m. birželio 15 d. ieškovė laivą įsigijo 697000 Lt (201865,15 Eur). Pagal teismo išduotą liudijimą apie teisę gauti informaciją iš UAB „Ambertip“, byloje pateiktos UAB „Ambertip“ sąskaitos – faktūros, iš kurių nėra galimybės nustatyti, jog pagal buhalterinės apskaitos dokumentus įsigytos prekės ar paslaugos buvo panaudotos ieškovės E. Karpavičienės laivo „Autrimpas“ remonto darbams pagal 2013 m. gegužės 8 d. jachtos „Autrimpas“ remonto darbų rangos sutarties Nr. A2013-0508 nuostatas, atlikti (t. 6, b.1. 94-107).

Žalos padarymo faktas sukuria prievolę ją atlyginti – padengti natūra ar sumokėti nuostolius pinigais. Žala, padaryta asmens turtui, nesant įstatymo išimčių, turi būti atlyginama laikantis visiško nuostolių atlyginimo principo, t. y. žalos atlyginimu turi būti siekiama ją patyrusį asmenį grąžinti į

iki pažeidimo buvusią padėtį (CK 6.251 straipsnis). Tais atvejais, kai sugadintas turtas neatkurtas ir dėl to nukentėjęs asmuo dar neturėjo realių išlaidų, žalos dydis gali būti apskaičiuojamas. Tokiu atveju svarbu, kad padaryta žala būtų nustatyta objektyviai, pagal teisės aktų reikalavimus ir kriterijus. Žalos dydis tokiuose ginčiuose gali būti įrodinėjamas visais įstatymo reikalavimus atitinkančiais įrodymais (turto vertintojo pažymomis, sąmatomis, kt.), laikantis bendrųjų įrodinėjimo civiliniame procese taisyklių. Vienas tokių taikomų būdų – prarasto turto atkuriamosios vertės nustatymas (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2001 m. rugsėjo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-763/2001; 2009 m. balandžio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-166/2009; kt.*). Taikant šį turto vertinimo metodą apskaičiuojama, kiek kainuotų atkurti esamos (sunaikinimo ar sugadinimo metu) fizinės būklės ir esamų (sunaikinimo ar sugadinimo metu) eksploatacinių bei naudingumo savybių objektus pagal vertinimo metu taikomas darbų technologijas bei kainas. Atkūrimo kaštai šiuo atveju apima išlaidas, reikalingas atitinkamo nusidėvėjimo daiktui atkurti. Civilinio proceso kodekso 12 straipsnyje nustatytas rungimosi civiliniame procese principas lemia tai, kad žalos dydžio įrodinėjimo našta tenka nukentėjusiam asmeniui, t. y. žalos dydį turi įrodyti asmuo, teigiantis, kad jos patyrė (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. birželio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-307/2007; 2011 m. rugsėjo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-351/2011*). Įrodinėjimo priemonės civiliniame procese yra šalių ir trečiųjų asmenų paaiškinimai, liudytojų parodymai, rašytiniai įrodymai, daiktiniai įrodymai ir ekspertų išvados (Civilinio proceso kodekso 177 straipsnis). Teismas sprendimą dėl žalos atlyginimo turi priimti tik tada, kai žalos dydis nustatytas, t. y. pasiekiamas įstatyme įtvirtintas įrodinėjimo tikslas – teismo įsitikinimas, pagrįstas patikimais, laikantis įrodinėjimo taisyklių ištirtais įrodymais (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2009 m. balandžio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-166/2009; 2012 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2012*).

Nagrinėjamu atveju byloje nėra pateikti įrodymai, patvirtinantys, jog ieškovė realiai patyrė ieškinyje nurodyto dydžio žalą, t. y. sumokėjo UAB „Ambertip“ už atliktus laivo remonto darbus. Priešingai, teismo posėdžio metu ieškovės atstovas paaiškino, jog pagal 2013 m. gegužės 8 d. jachtos remonto darbų rangos sutartį ieškovė UAB „Ambertip“ nemokėjo, pateikė teismui 2013 m. gegužės 30 d. ieškovės ir UAB „Ambertip“ pasirašytą rangos darbų sutarties pakeitimą. Šis dokumentas vertintinas kritiškai, kadangi byloje nebuvo pateiktas anksčiau, ieškovė šia aplinkybe nesirėmė, o dokumentą teikė tik po to, kai byloje buvo kvestionuojamas ieškovės patirtos žalos dydis. Nors bendroji įrodinėjimo taisyklė įtvirtina, jog ieškovė, kuri teigia patyrusi žalą, privalo įrodyti žalos faktą ir jos dydį (Civilinio proceso kodekso 178 straipsnis). Kita vertus, iš byloje pateiktų ieškovės įrodymų nėra galimybės nustatyti ieškovės patirtos žalos dydžio, atliktų darbų būtinumo siekiant atstatyti laivo būklę į padėtį, buvusią iki žalos padarymo, tokių darbų apimties. Ieškovės pateikta žalos vertinimo ataskaita (t. 5, b. l. 136) atlikta remiantis pirminiu draudiko UAB „PZU Lietuva“ (dabar – ADB „Gjensidige“) sudarytu defektacijos aktu. Byloje pateiktas draudiko atliktas turto apžiūros aktas ir priedai, kuriame užfiksuotos apgadintos laivo dalys (t. 1, b. l. 125, 126), tačiau iš šio dokumento turinio nėra galimybės nustatyti šių dalių apgadinimo masto. Ieškovė neatliko ir nepateikė teismui duomenų, kokia buvo laivo vertė po žalos padarymo fakto. Byloje ieškovės pateiktoje žalos vertinimo ataskaitoje vidutinė rinkos kaina buvo nustatoma pagal darbų ir medžiagų kiekius, įvardintus ieškovės ir UAB „Ambertip“ sudarytos sutarties priede Nr. 1. Savo ruožtu byloje nėra pateikta įrodymų, jog UAB „Ambertip“ patyrė 2013 m. gegužės 8 d. sudarytos remonto darbų rangos sutarties priede Nr. 1, sąmatoje nurodyto dydžio išlaidas ieškovės laivo remontui (Civilinio proceso kodekso 183, 185 straipsniai). Be to, nustatyta, jog ieškovė atsisakė atlikti pilotinius laivo valymo cheminėmis medžiagomis darbus, byloje nėra žinomos tokios ieškovės atsisakymo pasekmės. O byloje pateikti duomenys, jog nuo ketvirtojo laivo, aptaškyto dažais, šie dažai buvo nuvalyti. Civilinio kodekso 6.282 straipsnio 1 dalis numato, jog tuo atveju, kai paties nukentėjusio asmens didelis neatsargumas padėjo žalai atsirasti arba jai padidėti, tai atsižvelgiant į nukentėjusio asmens kaltės dydį (o kai yra žalos padariusio asmens kaltės, – ir į jo kaltės dydį) žalos atlyginimas, jeigu įstatymai nenustato ko kita, gali būti sumažintas arba reikalavimas atlyginti žalą gali būti atmestas.

Dėl UAB „Savas“ reikalavimų

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankišką reikalavimą, UAB „Savas“ prašo teismo solidariai priteisti iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ 35529,02 Eur žalos atlyginimą, 6 proc. metinių palūkanų nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas. Ieškinio reikalavimą grindžia aplinkybėmis, jog laivo „Šakiai“ dažymo darbų atlikimo laikotarpiu buvo apgadintas (aptaškytas dažais) trečiajam asmeniui priklausantis pramoginis laivas „Baltas“, stovėjęs krantinėje Nr. 46 šalia ieškovės laivo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog UAB „Savas“ nuosavybės teise priklauso laivas (kylinė jachta) „Baltas“, registro identifikavimo Nr. LTU-1537 (t. 1, b. l. 176). 2007 m. rugpjūčio 15 d. UAB „Savas“ ir AB „Klaipėdos laivų remontas“ sudarė Pramoginio laiko „Baltas“ aptarnavimo sutartį Nr. JA-07/234, kurios objektas – jachtos „Baltas“ aptarnavimas ir paslaugų teikimas (t. 1, b. l. 177-178). 2011 m. sausio 15 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ pranešimu UAB „Savas“ informuota, jog pasikeitė šalių sudarytos sutarties šalis, AB „Klaipėdos laivų remontas“ teises ir pareigas pagal sutartį perėmė UAB „Klaipėdos pilies uostas“ (t.1, b. l. 179). 2012 m. balandžio 1 d. susitarimu pakeista sutartyje Nr. JA-07/234 numatyta paslaugų kaina (t.1, b. l. 180). Trečiasis asmuo nurodė, jog laivo „Šakiai“ dažymo laikotarpiu buvo apgadintas jai priklausantis pramoginis laivas „Baltas“. Byloje UAB „Savas“ pateikė teismui 2012 m. vasario 27 d. UAB „Ambertip“ būrinės jachtos „Baltas“ korpuso, stiebo ir kitos įrangos defektacijos aktą (t. 1, b. l. 186), kuriame išvardijamos remontuotinos ar keistos laivo dalys (16 punktų), taip pat laivo „Baltas“ sąmatą (t.1, b. l. 187-188), kurioje nurodoma, jog laivo remonto kaštai sudaro 258839,03 Lt sumą. 2013 m. liepos 11 d. UAB DK „PZU Lietuva“ pranešimu UAB „Savas“ informuota apie draudiko sprendimą įvykį pripažinti draudžiamuoju ir 40726,79 Lt neginčijamos draudimo išmokos UAB „Savas“ už laivą „Baltas“ išmokėjimo (t. 1, b. l. 190-191). 2013 m. liepos 12 d. pavedimu UAB DK „PZU Lietuva“ UAB „Savas“ pervedė 40726,79 Lt draudimo išmoką (t.3, b. l. 35). 2013 m. rugpjūčio 19 d. pretenzija UAB „Savas“ kreipėsi į AB „Klaipėdos laivų remontas“ dėl 14296,61 Lt besąlyginės išskaitos sumokėjimo (t.1, b. l. 192). 2013 m. gruodžio 31 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“, UAB „Klaipėdos pilies uostas“ ir UAB „Savas“ pasirašė skolų užskaitų protokolą, kuriuo susitarė dėl tarpusavio skolų užskaitymo tvarkos ir sąlygų, AB „Klaipėdos laivų remontas“ po atliktos užskaitos įsipareigojo UAB „Savas“ pervesti 10377,52 Lt (t. 1, b. l. 193-194). 2014 m. vasario 7 d. pretenzija UAB „Savas“ pareikalavo UAB DK „PZU Lietuva“ iki 2014 m. kovo 7 d. sumokėti bendrovei 21 proc. PVM mokesčių nuo neginčijamos draudimo išmokos sumos, taip pat atlyginti likusią žalą, padarytos jachtai „Baltas“ dalį, atskaičius 20 proc. turto nusidėvėjimo – 117233,28 Lt bei PVM 24618,99 Lt (t. 3, b. l. 19-22). Rašte, be kita ko, nurodoma, jog laivui „Baltas“ žala padaryta 2012 m. gruodžio 18 d. 2013 m. balandžio 20 d. trečiojo asmens rašte draudikui nurodoma, jog laivas „Baltas“ dažais aptaškytas 2012 m. pabaigoje, vykdant Būtingės terminalo plūdūro dažymo darbus (t. 3, b. l. 24). UAB DK „PZU Lietuva“ pateikė teismui – žalų sprendimų skyriaus eksperto pažymą, kurioje nurodoma, jog laivo „Baltas“ nusidėvėjimas įvykio dieną sudarė 36 proc., UAB „Savas“ pateikta bendra laivo darbų sąmata sudarė 201564 Lt sumą, ekspertas apskaičiavo nuostolį atliekant vien tik valymo/poliravimo darbus 55023,40 Lt sumai (t.3, b. l. 92-93). Byloje pateikta 2016 m. rugpjūčio 30 d. Baltik Kontor Klaipėda Ltd žalų vertinimo ataskaita, kurioje (t. 5, b. l. 146- 149), jog laivo „Baltas“ remonto išlaidos sudarytų 51 464,96 Eur (be PVM) vertinimo ataskaitos rengimo dienos duomenimis.

Trečiasis asmuo UAB „Savas“ savarankišką reikalavimą iš esmės grindžia tapačiomis aplinkybėmis, kaip ir ieškovė Edmonda Karpavičienė. dėl ieškovės ieškinio pagrįstumo ir atsakovių civilinės atsakomybės sąlygų, teismas išsamiai pasisakė ankstesnėje teismo sprendimo dalyje.

Byloje nenustačius atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir atsakovės UAB „VLL Group“ būtinųjų civilinės atsakomybės sąlygų, trečiojo asmens reikalavimas atsakovėms atlyginti žalą negali būti tenkinamas.

Bylos duomenimis nustatyta, jog laivas „Šakiai“ prie krantinės Nr. 46 stovėjo iki 2012 m. gruodžio 4 d., tačiau laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbai dažant dažymo aparatu buvo atlikti iki 2012 m. lapkričio 25 d., t. y. iki to momento, kai laivas iškeltas į krantinę Nr. 46.

Byloje pateikti tarpiniai darbų priėmimo – perdavimo aktai patvirtina, jog dažymo oranžinės spalvos dažais darbai užsakovui Lietuvos kariuomenei buvo perduoti 2012 m. lapkričio 22 d. Lietuvos kariuomenė patvirtino, jog po 2012 m. lapkričio 22 d. akto pasirašymo jai jokie laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbai perduoti nebuvo. 2012 m. lapkričio 30 d. aktu UAB „VLL Group“ atliktus darbus perdavė atsakovei AB „Klaipėdos laivų remontas“, kuri 2012 m. gruodžio 12 d. su Lietuvos kariuomene pasirašė galutinį paslaugų perdavimo – priėmimo aktą. Tokiu būdu byloje esančiais rašytiniais įrodymais nustatyta, jog trečiojo asmens nurodo laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d., kai laivas „Šakiai“ stovėjo prie krantinės Nr. 46 UAB „VLL Group“ laivo „Šakiai“ dažymo oranžinės spalvos dažais darbų krantinėje nevykdė. Kita vertus atkreiptinas dėmesys, jog trečiasis asmuo, kaip ir ieškovė, bylos nagrinėjimo metu laikėsi nenuoseklios pozicijos dėl žalos padarymo laiko ir aplinkybių. Byloje pateikti duomenys patvirtina, jog UAB „Savas“ iš pradžių žalos padarymo faktą kildinusi dėl Būtingės plūdūro dažymo darbų, poziciją pakeitė ir vėliau šia aplinkybe nesirėmė.

Byloje taip pat kilo ginčas dėl UAB „Savas“ prašomos priteisti žalos dydžio, trečiasis asmuo nurodo, jog dėl padarytos žalos laivui „Baltas“ būtina keisti stiebą, kurio vertė ir sudaro didžiąją dalį reikalavimo atlyginti padarytą žalą dydžio. Atsakovės su tokiu žalos dydžiu nesutinka, mano, jog stiebo keitimas ekonomiškai nenaudingas. Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, UAB „Jūrmazgė“ ta papt nesutiko su žalos dydžiu, nurodė, jog dažai ant laivo stiebo valosi.

Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, UAB „Jūrmazgė“ pateikė teismui antstolės Vidos Daugirdienės atliktą faktinių aplinkybių konstatavimo protokolą (t. 6, b. l. 41-49), kuriuo užfiksuota, jog laivo „Baltas“ stiebo viena pusė yra padengta mažomis dažų apnašomis, kitos stiebo pusės dažų pėdsakų neturi. Antstolė konstatavo, jog patyrus dažų apnašas skiedikliu 646 suvilgyta kempinėle – šie lengvai nusivalo nepaliekant jokių pėdsakų. Byloje pateiktas UAB „Alindra“ atsakymas į UAB „Jūrmazgė“ paklausimą (t.6, b. l. 50), kuriame nurodoma, jog oranžinės spalvos dažai Normadur 65 HS RAL2004, kuriais dažytas laivas „Šakiai“ yra poliuretaniniai, dažai skirti dažyti baigiamąjį paviršiaus sluoksnį (t.6, b. l. 51, 52). Iš byloje pateikto UAB „Gitanos servisas“ 2017 m. vasario 8 komercinio pasiūlymo matyti, jog laivo „Baltas“ stiebo valymo (dažų dulkių valymas) darbų kainą sudarytų 421 Eur (t.6, b.l.55), UAB „Automobilių švaros centras 69“ jachtos „Baltas“ stiebo poliravimo darbus atliktų už 550 Eur kainą (t.6, b. l. 57). Trečiasis asmuo UAB „Savas“ byloje pateikė žalos vertinimo ataskaitą (t.5, b.l. 146), kurioje nurodoma, jog ataskaita parengta remiantis pirminiu UAB „PZU Lietuva“ sudarytu defektacijos aktu. Tačiau pažymėtina, jog UAB „Savas“ pateiktoje žalos vertinimo ataskaitoje taip pat nurodyta, jog tarp UAB „Savas“ išlaidų buvo įtrauktos dugno ir borto remonto darbų išlaidos ir medžiagos, kurios nebuvo įtrauktos į pirminį UAB „PZU Lietuva“ defektacijos aktą. Taigi byloje pateikti prieštaringi duomenys apie UAB „Savas“ patirtos žalos dydžius. Savo ruožtu žalos atlyginimu turi būti siekiama ją patyrusį asmenį grąžinti į iki pažeidimo buvusią padėtį (CK 6.251 straipsnis).

Dėl UAB „Quali Tech ir Antanina“ reikalavimų

Trečiasis asmuo, pareiškiantis savarankiškus reikalavimus, UAB „Quali Tech ir Antanina“ prašo solidariai iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB „VLL Group“ priteisti 5207,37 Eur (17980,00 Lt) žalos atlyginimo, 6 proc. metinių palūkanų nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas. Reikalavimą grindė aplinkybėmis, jog 2012 m. lapkričio 29 d. laivas „Hardy 9,40“ buvo iškeltas iš vandens ir pastatytas AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje, šalia tuo metu jau iškeltų ir stovėjusių laivų „Autrimpas“, „Baltas“ ir „Vėjas“. 2012 m. gruodžio 5 d. apie pietus prie laivo „Hardy 9,40“ atvykęs bendrovės direktorius pamatė, jog laivas apipurkštas dažais. 2012 m. gruodžio 5 d. AB „Klaipėdos laivų remontas“ teritorijoje 46 krantinėje buvo atliekami Lietuvos kariuomenei priklausančio laivo „Šakiai“ dažymo darbai. Iš nurodytų aplinkybių daro išvadą, jog laivas „Hardy 9,40“ dažais apipurkštas laikotarpiu nuo 2012 m. lapkričio 30 d. iki 2012 m. gruodžio 4 d.

Bylos duomenimis nustatyta, jog 2012 m. lapkričio 30 d. sutartimi Nr. 020/012, sudaryta, tarp Norvegijos bendrovės Realdrift AS ir Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“, Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ įsipareigojo atlikti laivo „Hardy 9,40“ iškėlimo iš vandens, konservacijos žiemos laikotarpiui ir pavasarį nuleidimo į vandenį, bei laivo paruošimo išplaukti iš Lietuvos darbus (t. 2, b. l. 10-11). Lietuvos ir Vokietijos UAB „Quali Tech ir Antanina“ pateikė teismui 2013 m. gegužės 15 d. pačios bendrovės sudarytą laivo „Hardy 9,40“ padarytos žalos likvidavimo darbų sąmatą, kurioje nurodoma, jog šių darbų kaina sudaro 17980 Lt sumą (t. 2, b. l. 12). 2013 m. liepos 28 d. UAB „Quali Tech ir Antanina“ vadovas ir darbų meistras pasirašė laivo „Hardy 9,40“ padarytos žalos likvidavimo užbaigtų darbų aktą, kuriame užfiksuota, jog atlikta darbų už 6743,62 Lt (t. 3, b. l. 5). UAB „Quali Tech ir Antanina“ pateikė teismui 2016 m. spalio 17 d. UAB „Autosigma“ specialisto (kilnojamojo turto vertintojas) konsultaciją, kurioje specialistas daro išvadą, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ laivo „Hardy 9,40“ remonto sąmatoje nurodyti darbai (paruošimo/dažymo darbai) ir medžiagų suma atitinka 2013 m. rinkos kainų lygį, išvados dėl kitų sąmatoje nurodytų elementų pateikti negali (t.5, b. l. 177- 178). Byloje taip pat pateikta UAB „Klaipėdos netas“ atlikta žalos likvidavimo sąmatos vertinimo ataskaita V060.17, kurioje nurodoma, jog remiantis UAB „Quali Tech ir Antanina“ pateiktomis fotonuotraukomis ir sudarytos žalos likvidavimo sąmatos duomenis, konstatuojama, kad sąmatoje numatyti darbai atitinka padarytos žalos atstatymo pobūdį ir mastą; likvidavimo darbų kaina (17 980 Lt) bei apimtis atitinka vidutinę rinkos vertę (t. 6, b. l. 30-37).

Trečiasis asmuo nurodė, jog 2012 m. gruodžio 7 d. bendrovės vadovas A. Jastremskas atvykęs į AB „Klaipėdos laivų remontas“ gamybinę teritoriją, kurioje buvo laikomas laivas „Hardy 9,40“ pamatė, jog laivas aptaškytas dažais. Nors byloje paaiškinimus teikęs A. Jastremskas nuosekliai laikėsi pozicijos, jog laivų apgadinimo faktą pastebėjo 2012 m. gruodžio 7 d., tačiau šio asmens teikti parodymai vertinti kritiškai, kadangi minėtas asmuo suinteresuotas bylos baigtimi, be to, byloje nėra šias aplinkybes pagrindžiančių kitų įrodymų (Civilinio proceso kodekso 178 straipsnis). Trečiasis asmuo žalos apdarymo laiko nefiksavo, pretenzijas UAB „Klaipėdos pilies uostas“ reiškė žodžiu, kaip ir ieškovė bei UAB „Savas“. Kita vertus byloje pateiktų įrodymų visuma nesudaro pagrindo išvadai, jog atsakovės šioje byloje atliko neteisėtus veiksmus, dėl kurių buvo aptaškytas laivas „Hardy 9,40“. Kadangi trečiasis asmuo savo reikalavimą grindžia iš esmės tapačiomis aplinkybėmis kaip ir ieškovė E. Karpavičienė ir trečiasis asmuo UAB „Savas“, dėl šių argumentų teismas išsamiai pasisakė sprendimo „Dėl ieškinio reikalavimų“ dalyje, todėl šių argumentų nekartoja. Esant byloje nustatytoms aplinkybėms, trečiojo asmens reikalavimas iš atsakovių priteisti žalos atlyginimą negali būti tenkinamas.

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, atsikirsdama į trečiojo asmens reikalavimą, be kita ko nurodė, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ nėra tinkamas ieškovas byloje. Nurodė, jog laivas „Hardy 9,40“ trečiajam asmeniui nepriklauso, byloje nėra duomenų, jog laivo savininkas informuotas apie laivui padarytą žalą.

Civilinio kodekso 6.245 straipsnio 1 dalis numato, jog civilinė atsakomybė – tai turtinė prievolė, kurios viena šalis turi teisę reikalauti atlyginti nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius), o kita šalis privalo atlyginti padarytus nuostolius (žalą) ar sumokėti netesybas (baudą, delspinigius). Žalą, padarytą asmeniui, turtui, o įstatymų numatytais atvejais – ir neturtinę žalą privalo visiškai atlyginti atsakingas asmuo (CK 6.263 straipsnio 2 dalis). Atlyginęs kito asmens padarytą žalą asmuo turi į padariusį žalą asmenį regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisę tokio dydžio, kiek sumokėjo žalos atlyginimo, jeigu įstatymai nenustato kitokio dydžio (CK 6.280 straipsnis). Be to, prievolė visiškai ar iš dalies gali įvykdyti trečiasis asmuo, išskyrus atvejus, kai šalių susitarimas ar prievolės esmė reikalauja, kad skolininkas ją įvykdytų asmeniškai (CK 6.50 straipsnio 1 dalis). Trečiajam asmeniui, įvykdžiusiam prievolę, pereina kreditoriaus teisės, susijusios su skolininku (CK 6.50 straipsnio 3 dalis).

Bylos duomenimis nustatyta, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ buvo perduotas laivas „Hardy 9,40“. Laikotarpiu, kai trečiasis asmuo turėjo laivą, minėtas laivas buvo apipurkštas dažais. Trečiasis asmuo UAB „Quali Tech ir Antanina“ nurodo, jog laivui padarytą žalą pašalino, patyrė išlaidas, kurias prašo atlyginti. Įvertinus byloje nustatytas aplinkybes bei teisinį reglamentavimą

pripažinti, jog UAB „Quali Tech ir Antanina“ nėra tinkamas ieškovas, nėra pagrindo (Civilinio proceso kodekso 5 straipsnis, 183 straipsnis, 185 straipsnis). Asmuo įvykdęs skolininko prievolę, įgyja į reikalavimo teisę į skolininką.

Dėl priešieškinio reikalavimų

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ byloje pateikė priešieškinį ieškovei Edmondai Karpavičienei, kuriuo prašo iš ieškovės priteisti 3099,92 Eur (10703,39 Lt), 5 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo įvykdymo, bylinėjimosi išlaidas. Nurodo, jog ieškovė be pagrindo įgijo pinigines lėšas.

Bylos duomenimis nustatyta, jog 2012 m. gegužės 15 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir UAB DK „PZU Lietuva“ sudarė bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartį (liudijimo Nr. PZULT 1414724), kuria buvo apdrausta AB „Klaipėdos laivų remontas“ (t.1, b. l. 56, 57-59), civilinė atsakomybė už padarytą žalą užsakovų ir kitų trečiųjų asmenų sveikatai, gyvybei, turtui, aplinkai ir dėl žalos patirtos išlaidos bei finansiniai nuostoliai (Priedo Nr. 1 prie Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo liudijimo 2.1 punktas). 2013 m. liepos 11 d. ieškovė E. Karpavičienė UAB DK „PZU Lietuva“ pranešimu dėl draudimo išmokos informuota, jog įvykis, kurio metu buvo apgadintas ieškovės laivas pripažintas draudžiamuoju ir priimtas sprendimas išmokėti ieškovei 30490,76 Lt neginčijamą draudimo išmoką (t. 1, b. l. 37). 2013 m. liepos 16 d. pavedimu UAB DK „PZU Lietuva“ išmokėjo ieškovei E. Karpavičienei 30490,76 Lt draudimo išmoką (t.3, b. l. 37). 2013 m. rugsėjo 27 d. atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ sumokėjo ieškovei 10703,39 Lt besąlyginę išskaitą (t. 1, b. l. 124, 164). 2014 m. liepos 29 d. UAB DK „PZU Lietuva“ raštu dėl sprendimo žalos byloje Nr. 2012/271747, draudikas apgadintų laivų atstovus informavo, jog neturi pagrindo draudimo išmokos mokėjimui sprendimą motyvuodamas aplinkybe, jog nenustatyta AB „Klaipėdos laivų remontas“ ir/ar šios bendrovės subrangovų civilinė atsakomybė dėl keturių pramoginių laivų apipurškimo dažais, todėl įvykis nėra draudžiamasis (t. 1, b. l. 127-128).

Asmuo, kuris be teisinio pagrindo savo veiksmais ar kitokiu būdu tyčia ar dėl neatsargumo įgijo tai, ko jis negalėjo ir neturėjo gauti, privalo visą tai grąžinti asmeniui, kurio sąskaita tai buvo įgyta. Pareiga grąžinti gautas pinigines lėšas atsiranda, jeigu pagrindas, kuriuo įgytas turtas, išnyksta paskiau (CK 6.237 straipsnio 1 dalis, 2 dalis). Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo institutas savo prigimtimi yra subsidiarus kitų civilinių teisių gynybos būdų atžvilgiu; nepagrįsto praturtėjimo teisiniais santykiams atsirasti būtinos tokios sąlygos: 1) nėra įstatymo ar sandorio, iš kurių atsiranda prievolė; 2) kreditoriaus veiksmai, kuriais skolininkas gavo turtą, yra teisėti; 3) turto negalima išreikalauti kitais civilinių teisių gynybos būdais (taikant restituciją, vindikaciją); 4) kreditorius atliko veiksmus išimtinai savo interesais ir savo rizika. Jeigu asmuo praturtėja ar gauna turtą pagal įstatymą ar sutartį, tokiems teisiniais santykiams nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo teisės normos netaikomos (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2006 m. vasario 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-140/2006; 2008 m. kovo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-166/2008; 2008 m. gruodžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-593/2008; 2009 m. rugsėjo 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-355/2009 ir kt.*).

Bylos duomenimis nustatyta, jog atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“, vykdydama 2012 m. gegužės 15 d. draudimo sutarties nuostatas, pagal draudiko priimtą sprendimą įvykį dėl laivų aptaškymo dažais pripažinti draudžiamuoju, išmokėjo ieškovei besąlyginės išskaitos sumą 3099,92 Eur. 2014 m. liepos 29 d. draudimo sprendimu laivo aptaškymo dažais įvykis pripažintas nedraudžiamuoju. Draudiko sprendimas nėra panaikintas, todėl galioja. Tokiu būdu pripažintina, jog pagrindas, kuriuo ieškovei buvo išmokėta besąlyginės išskaitos suma, išnyko, todėl ieškovė privalo grąžinti AB „Klaipėdos laivų remontas“ jai išmokėtas lėšas. Ieškovės atstovo argumentai, jog šios lėšos yra patirtos žalos atlyginimas ieškovei, atmestini, kaip nepagrįsti. Byloje nėra nustatyta atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ neteisėtų veiksmų, dėl kurių atsakovė įgytų pareigą atlyginti patirtą žalą.

Esant byloje nustatytoms aplinkybėms, pripažintina, jog atsakovės reikalavimas pagrįstas, todėl tenkintinas. AB „Klaipėdos laivų remontas“ iš ieškovės Edmondos Karpavičienės priteista 3099,92 Eur kaip be pagrindo įgytas turtas (CK 6.237 straipsnio 1 dalis, 2 dalis).

Civilinio kodekso 6.37 straipsnio 2 dalis numato, jog skolininkas taip pat privalo mokėti įstatymų nustatyto dydžio palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki sprendimo įvykdymo (CK 6.37 straipsnio 2 dalis). Todėl AB „Klaipėdos laivų remontas“ iš ieškovės E. Karpavičienės priteistinos 5 procentų dydžio metinės palūkanos nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (priešieškinio priėmimo dienos) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo (CK 6.210 straipsnio 1 dalis).

Dėl bylos procesinės baigties

Atsižvelgdamas į byloje pateiktus įrodymus, šalių paaiškinimus bei byloje nustatytas aplinkybes, teismas visumos byloje esančių įrodymų pagrindu sprendžia, kad ieškovė Edmonda Karpavičienė, tretieji asmenys, pareiškiantys savarankiškus reikalavimus, UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“ neįrodė visų civilinės atsakomybės sąlygų turtinei žalai iš atsakovių AB „Klaipėdos laivų remontas“, ir UAB „VLL Group“ priteisti, byloje nėra nustatyti šių asmenų neteisėti veiksmai, byloje pateikti įrodymai nesudaro pagrindo spręsti jog, ieškovų pramoginiai laivai aptaškyti dažais atliekant Lietuvos kariuomenei priklausančio laivo „Šakiai“ dažymo darbus, todėl vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 185 straipsniu, atsižvelgiant į bylos medžiagą, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijus, ieškovės Edmondos Karpavičienės, trečiųjų asmenų, pareiškiančių savarankiškus reikalavimus, UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“ reikalavimai laikytini nepagrįstais ir neįrodytais, todėl atmestini.

Atsakovės AB „Klaipėdos laivų remontas“ priešieškinis ieškovei Edmondai Karpavičienei tenkintinas, kadangi atsakovė, remiantis byloje pateiktais rašytiniais įrodymais, įrodė reikalavimo pagrįstumą (Civilinio proceso kodekso 183 straipsnis, 185 straipsnis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies (Civilinio proceso kodekso 93 straipsnis).

Teismui tenkinus ieškovės ir trečiųjų asmenų savarankiškų reikalavimų, šių šalių patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimas nespręstinas.

Atsakovė UAB „VLL Group“ pateikė įrodymus, jog byloje patyrė 9319,57 Eur bylinėjimosi išlaidas, iš kurių 4478,32 Eur – bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, 1669,80 Eur išlaidas apeliacinės instancijos teisme, taip pat už apeliacinį skundą sumokėjo 1109 Eur, ir 2062,45 Eur bylinėjimosi išlaidas bylą nagrinėjant antrą kartą šioje byloje (t. 3, b. l. 176-193; t. 4, b. l. 65; t. 5, b. l. 16-20; t. 6., b. l. 2-6).

Atsakovė AB „Klaipėdos laivų remontas“ pateikė duomenis, jog patyrė 11339,13 Eur bylinėjimosi išlaidas (3660,13 Eur išlaidas pirmosios instancijos teisme bylą nagrinėjant pirmą kartą, 4679 Eur – už procesą apeliacinės instancijos teisme, 3000 Eur išlaidų advokatui šioje byloje) (t. 1, b. l. 165; t. 3, b. l. 153-154; 155-162; t. 4, b. l. 97, 106; t. 5, b. l. 21-27, 179-185).

Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, ADB „Gjensidige“ pateikė įrodymus apie 3086 Eur bylinėjimosi išlaidas (1210 Eur – bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teise pirmą kartą, 1150 Eur – bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme ir 726 Eur išlaidas už atstovavimą šioje byloje) (t. 2, b. l. 164-166, 167; t. 4, b. l. 77, 116-117; t. 5, b. l. 186-188).

Bylos duomenimis nustatyta, jog teismo nutartimi ieškovei buvo atidėtas 1856 Lt (537,53 Eur) žyminio mokesčio dalies už ieškinio pareiškimą mokėjimas (t. 1, b. l. 46-47). Civilinę bylą išnagrinėjus, iš ieškovės valstybei priteistina atidėta žyminio mokesčio dalis 537,53 Eur sumai (Civilinio proceso kodekso 84 straipsnis).

Teismui atmetus ieškovės ir trečiųjų asmenų UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“ reikalavimus atsakovėms, atsakovių ir trečiojo asmens patirtos išlaidos priteistinos ieškovės E. Karpavičienės, UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“ (Civilinio proceso kodekso 79

straipsnis, 80 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 7 dalis, 88 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 93 straipsnio 1 dalis, 2 dalis, 98 straipsnis). Vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 93 straipsniu atsižvelgiant į dalyvaujančių byloje asmenų ir jų atstovų procesinį elgesį, civilinės bylos sudėtingumą, reikalavimų pobūdį, nenustatyta pagrindų mažinti prašomų priteisti bylinėjimosi išlaidų dydžių (Civilinio proceso kodekso 93 straipsnio 2 dalis, 98 straipsnis).

Atsižvelgiant į nurodytą, įvertinus tai, kad atsakovė reiškė priešieškinį ieškovei E. Karpavičienei, už priešieškinį sumokėjo 241 Lt (69,79 Eur) žyminį mokestį (t. 1, b.l. 165) atsakovei AB „Klaipėdos laivų remontas“ iš ieškovės E. Karpavičienės priteistina 3826,24 Eur bylinėjimosi išlaidų, iš trečiųjų asmenų UAB „Savas“ ir UAB „Quali Tech ir Antanina“ – po 3756,45 Eur.

Atsakovei UAB „VLL Group“ iš ieškovės ir trečiųjų asmenų, pareiškiančių savarankiškus reikalavimus, priteistina po 3106,52 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, ADB „Gjensidige“ iš ieškovės ir trečiųjų asmenų, pareiškiančių savarankiškus reikalavimus priteistina po 1028,67 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259 straipsniu, 260 straipsniu, 263-270 straipsniais, teismas

nusprendžia:

atmesti ieškovės Edmondos Karpavičienės ieškinį atsakovėms akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo.

Atmesti trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ savarankišką reikalavimą (ieškinį) atsakovėms akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo.

Atmesti trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ savarankišką reikalavimą (ieškinį) atsakovėms akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“ dėl žalos atlyginimo.

Tenkinti atsakovės akcinės bendrovės „Klaipėdos laivų remontas“ priešieškinį ieškovei Edmondai Karpavičienei.

Priteisti iš ieškovės Edmondos Karpavičienės, asmens kodas 48301070049, 3099,92 Eur kaip be pagrindo įgytą turtą, 5 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos 3099,92 Eur sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2014 m. gruodžio 16 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo atsakovei akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“.

Priteisti iš ieškovės Edmondos Karpavičienės 537,53 Eur žyminio mokesčio valstybei.

Priteisti iš ieškovės Edmondos Karpavičienės 3826,24 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“.

Priteisti iš ieškovės Edmondos Karpavičienės 3106,52 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“.

Priteisti iš ieškovės Edmondos Karpavičienės 1028,67 Eur bylinėjimosi išlaidų trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, akcinei draudimo bendrovei „Gjensidige“.

Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ 3756,45 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“.

Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ 3756,45 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei akcinei bendrovei „Klaipėdos laivų remontas“.

Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ 3106,52 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“.

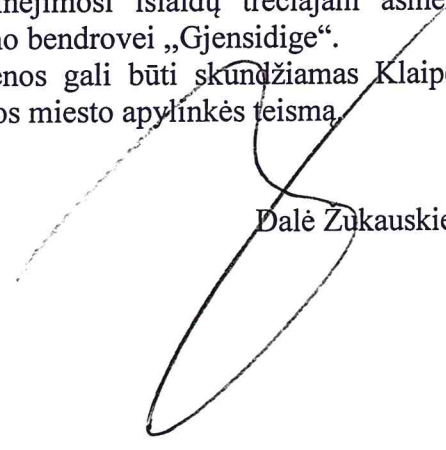
Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ 3106,52 Eur bylinėjimosi išlaidų atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „VLL Group“.

Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Savas“ 1028,67 Eur bylinėjimosi išlaidų trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, akcinei draudimo bendrovei „Gjensidige“.

Priteisti iš trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, uždarnosios akcinės bendrovės „Quali Tech ir Antanina“ 1028,67 Eur bylinėjimosi išlaidų trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, akcinei draudimo bendrovei „Gjensidige“.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos teismui, apeliacinį skundą paduodant per Klaipėdos miesto apylinkės teismą.

Teisėja



Dalė Žukauskienė